

Kuyantika 1, 2

Kuyantika 3,4

Kuyantika 4,5

Kubasika-Levi

Kutanga-Kulonga

Yozue

Bazuzi-Ruti

1 Samuele, Bankunga

2 Samuele, 1 Bansangu

Kimfumu ya Salomo
(1 Bantotila, 2 Bansangu,
Bingana, Longi, Kitoko)

Yobi

K18

KIMFUMU YA NTOTILA SALOMO

Ndambu ya Mikanda ya 1 Bantotila ti 2 Bansangu,
ti mikanda ya Salomo sonikaka—Bingana, Longi, Kuluta Kitoko

(Baleso 13 sambu na bana ti bajeune)

Musoniki: Mama Lorella Rouster. MCE

Edition 2024

Le Projet MWINDA—Ministères pour Chaque Enfant
Merci na www.freebibleimages.com/SweetPublishing sambu na dessein.

www.ecodimafrique.org

Kimfumu ya Salomo—

**Ndambu ya Mikanda ya 2 Bantotila ti 2 Bansangu, ti Mikanda ya Salomo Sonikaka—Bingana,
Longi, ti Kuluta Kitoko**

Page

Leso 1. Adonia salaka rebelio, Salomo yingaka Davidi na Kimfumu. 1 Bantotila 1 :5-53.....3

Lulendo ke nata mambu mingi ya mbi. Bingana 13 :10

**Leso 2. Salomo lombaka Nzambi kupesa yandi mayele kuyala mbote. 1 Bantotila 3 :1-15,
2 Bansangu 1 :7-13.....7**

Beto lomba na Nzambi mambu ya ke pesa Yandi kiese. 1 Yoane 5 :14

Leso 3. Nzambi pesaka Salomo mayele kuzenga makambu ya mpasi. 1 Bantotila 3 :16-28.....10

Beto sosa ti landa mayele ya Nzambi. 1 Korinto 2 :5

**Leso 4. Nzambi yikaka Salomo bimvwama, ngolo ti mayele mingi. 1 Bantotila 4 :1-34,
2 Bansangu 1 :14-17, 2 Bansangu 9 :11-28, Intro na Mukanda ya Bingana.....13**

Beto kudipesa na Nzambi. Yandi ta nungisa beto. Bankunga 37 :5

Leso 5. Salomo sonikaka mayele na yandi na mukanda sambu na beto. Mukanda ya Bingana.....16

Beto sala ngolo na yonso Nzambi pesa beto ya kusala. Bingana 10 :4, 12 :11, 12 :24, 13 :4,
13 :11, 14 :23, 19 :24, 20 :4, 22 :13, 24 :30-34, 26 :13-16, 28 :19

Leso 6. Salomo tungaka Nzo-Nzambi ya nene. 1 Bantotila 5-6, 2 Bansangu 2-5:1.....19

Beto samba Nzambi na kimvuka ti bakwikidi ya nkaka. Bankunga 34 :4

**Leso 7. Salomo sambaka nde Nzo-Nzambi yandi me tunga kuma nzo ya bisambu sambu na bantu ya
bansi yonso. 1 Bantotila 8, 2 Bansangu 5 :2-- 7 :22.....22**

Beto samba Nzambi na kikesa sambu beto zaba nde Yandi ke ndima bisambu ya bantu ya
bansi yonso ya sosa Yandi. Marko 11 :17a

Leso 8. Salomo tulaka kimfumu ya Nzambi na ntwala ya kimfumu na yandi mosi.

1 Bantotila 7 :1-12 , 2 Bansangu 8.....25

Beto sosa Kimfumu ya Nzambi ntete na ntwala ya mambu yonso ya nkaka. Matayo 6 :33

Leso 9 Ntotila-nkento ya nsi Saba kwisaka kumona lukumu ti mayele ya Salomo.

1 Bantotila 10 :1-13, 2 Bansangu 9 :1-12.....28

Beto tula ntima na Nzambi. Yandi nungisa beto bonso kele lukanu na Yandi. 1 Pieire 5 :6

Leso 10 Bankento ya Salomo bendaka ntima na yandi kuvudisa Nzambi. 1 Bantotila 11 :1-13.....31

Beto sosa mukwikidi ya kieleka na makambu ya luzolo ti mariage. 2 Korinto 6 :14

**Leso 11 Bamariage ti bamimpani natilaka Salomo mpasi ti mawa. 1 Bantotila 11 :14-40,
Mukanda ya Longi.....34**

K18 Kimfumu ya Salomo—Ndambu ya Mikanda ya 1 Bantotila, 2 Bansangu, ti Mikanda ya Salomo Bingana, Longi, ti Kuluta Kitoko	2
Beto sosa mukwikidi ya kieleka na makambu ya luzolo ti mariage. 2 Korinto 6 :14 diaka	
Leso 12 Salomo kufwaka. Luzingu ya Salomo ke songa beto nki ? 1 Bantotila 11 :41-43, 2 Bansangu 9 :29-31, Mikanda ya Bingana, Kitoko ti Longi.....	37
Beto landa Nzambi kaka. Bantu ya nkaka benda beto ve kubika nzila ya Nzambi Yoane 8 :31	
Leso 13 Roboami buyaka conseye ya bambuta. Yo yina, kimfumu kabanaka. 1 Bantotila 12, 2 Bansangu 10.....	40
Beto sosa conseye ya bantu ya mayele ti ya kinzambi. Beto kuwa ve konso conseye ya mpamba-mpamba. Bingana 1 :5	
Bankunga beto sadila na mukanda yai.....	43
Bangindu kulonga mikanda ya histoire ti ya poesie.....	45
Linya ya Ntangu, Kimfumu ya Salomo.....	46

Merci mingi sambu na baphoto :www.freebibleimages.com/Sweet Publishing, /Moody Publishers

Baverse yonso ya Bible na mukanda yai kele ya Version Mwinda sambu na bana.

1 BANTOTILA, LUZINGU YA SALOMO

Leso 1. Adonia salaka rebelio, Salomo yingaka Davidi na Kimfumu

1 Bantotila 1 :5-53

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

◎ Kikuma : Bana ta tina lulendo, sambu yo ke nata mambu mingi ya mbi.

♥ Verse ya kubambuka :

Lulendo, kisalu na yo kaka kubenda makelele.

Bingana 13 :10

☛ Bankunga ya kwenda nzila mosi ti lesò (NB: Tala bandinga ya bankunga yonso na nsuka ya mukanda yai) :

O Luvunu (Lulendo) Yambula
Mo' Ta Kwisa na Nzambi na Lulendo Ve
Kulumusa na Meso ya Nzambi

II. Revisio

Ntangu beto yantika mukanda ya 1 Bantotila,
Ntotila Davidi me nuna. Yandi me kuma penepene na nsuka ya moyo na yandi.

III. Kulonga Lesò Yai na Bana

➔ Kuyantika lesò :

Mbala mingi na kati ya fami, papa ti mama ta meka kupesa ndambu ya bima na konso mwana. Kansi, kana papa kele mfumu, yandi lenda pesa kimfumu na mwana mosi kaka. Yo lenda vanda mwana ya butukaka ntete, to yo lenda vanda mwana ya yandi me sola, to mwana ya Nzambi me sola. Mwana yina ta yinga papa kuvanda mfumu.

Ntotila Davidi vandaka na bana ya bakala mingi, kansi yandi me songa bo dezia nde na nima na yandi, mwana na yandi Salomo ta yinga yandi na kimfumu. Salomo ta vanda ntotila.

☛ Lesò ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :

1.1 Profete Natani zabisaka Mfumu Davidi nsangu ya mawa : Mwana na yandi Adonia me sala rebelio sambu yandi simba kimfumu na kingolo.

BOOK Tangila bana : 1 Bantotila 1 :5-27

5-6 ... Adonia... kumaka **kudikumisa** nde :
“**Mono** muntu ta vanda ntotila.”...

7 Adonia wakanaka ti mfumu ya basoda Yoabi...
ti nganga-Nzambi Abiatare sambu bo sadisa yandi....

8 Kansi nganga-Nzambi ya nkaka, mfumu ya basoda ya nkaka, ...profete Natani...ti basoda ya vandaka kukengila ntotila Davidi, bo ndimaka ve ngindu ya Adonia.

9 Kilumbu mosi, Adonia salaka fete ...Yandi bingaka bampangi na yandi, bana ya ntotila Davidi, ti bambuta yina vandaka kusadila ntotila...

10 kansi yandi bingaka ve profete Natani... to basoda ya vandaka kukengila ntotila, to mpangi na yandi Salomo.

11 Ntangu yai, profete Natani kwendaka kuyula Batsheba mama ya Salomo nde : « Keti nge me wa ve nde Adonia... me **kuditula ntotila yandi mosi** ?

12-14 .... Kwenda nswalu na ntotila Davidi. Yula yandi nde .... Nki mutindu Adonia me kuma ntotila ? » ...

15-19 Ebuna Batsheba kwendaka kutala ntotila .... Yandi tubaka nde : « Mfumu, nge zengaka ...nde mwana na mono Salomo ta baka kimfumu na nge. Kansi awa ya beto ke tuba, Adonia me kuma ntotila...»

20 Ntangu yai mfumu, bantu yonso ya Israel ke vingila kaka nge kusonga bo nki mwana na nge ta bika kuyinga nge na kimfumu.

22-25 Batsheba vandaka ke tuba kaka, ntangu... Natani kwisaka kukota... Yandi tubaka nde : « Mfumu, keti nge tubaka nde Adonia ta yinga nge na kimfumu ? ...Sesepi yai bo ke sala fete ti yandi, bo ke tula milolo nde : ‘Luzingu ya nda na ntotila Adonia ! »

26-27 ....Mfumu, keti nge me ndima mambu yai yonso...? »

?

Yula bana bakestio.

¶
Bana sala bageste.

¶
Bana yimba ti kina.

1.2 Davidi salaka lukanu kutula Salomo Mfumu nswalu.

Tangila bana : 1 Bantotila 1 :28-35

29-30 ...Ebuna Davidi tubaka nde :
«Bathsheba,... nde mwana na nge Salomo ta
yinga mono na kimfumu. »

32-34 Ntangu yai, Davidi binga nganga-Nzambi
ti Profete Natani... Yandi songaka bo nde :
« ...Tula mwana na mono Salomo na zulu ya
mpunda na mono ... Tula yandi mafuta na ntu
sambu na kusonga nde yandi me kuma ntotila...
Na nima, bula mpungi, tuba na ndinga ya ngolo
nde : “Luzingu ya nda na Ntotila Salomo !”

35 Landa yandi tii ntangu **yandi kwisa kuvanda**
na zulu ya kiti na mono ya kimfumu....

?

Yula bana bakestio.

¶
Bana sala bageste.

¶
Bana yimba ti kina.

1.3 Bo tulaka Salomo Mfumu ti makelele mingi.

Tangila bana : 1 Bantotila 1 :38-40

38-39 Ebuna bo ...tulaka Salomo na zulu ya
mpunda ya Ntotila Davidi... Nganga-Nzambi
bakaka mafuta... na nzo ya Nzambi ya ntenta.
Yandi tulaka yo Salomo na ntu. Bantu bulaka
mpungi, ebuna bo yonso tubaka na ndinga ya
ngolo nde : « Luzingu ya nde na Ntotila
Salomo ! »

40 Na nima, bo yonso vutukaka ti yandi na
Yeruzalemi. Bo tulaka milolo ya kiese ti bulaka
bampungi ti tulaka makelele mingi na mpila nde
yo nikisaka ntoto.

?

Yula bana bakestio.

¶
Bana sala bageste.

¶
Bana yimba ti kina.

1.4 Bantu yina landaka Adonia tinaka.

Tangila bana : 1 Bantotila 1 :41-50

41... Adonia ti bantu na yandi... waka makelele
yina. Ntangu Yoabi waka mpungi ke dila, yandi
yulaka nde : “Nki makelele yina... ?”

42-43 ....Muntu... kwisaka kukuma....Yandi
tubaka nde : “....Ntotila Davidi me tula Salomo
kuyinga yandi na kimfumu.

44-46 Yandi tindaka nganga-Nzambi ti Profete
Natani ... kutula Salomo na zulu ya mpunda na
yandi, ti kutula yandi mafuta na ntu sambu na
kusonga nde yandi me kuma ntotila. Bo me
kwisa kuvutuka na bwala ti milolo ya kiese. Yo
yina, bantu yonso ke tula makelele ....ya nge ke
wa. Salomo kele ntotila ntangu yai.

47-48 ....Ntotila Davidi me samba ...nde : ‘Mersi
na Mfumu Nzambi... sambu Yandi me pesa
muntu na kuyinga mono na kimfumu, ebuna
mono mpi me mana yo na meso na mono.’ »

49 Ntangu yai, boma simbaka bantu yonso ya
Adonia... Bo tinaka konso muntu na nzila na
yandi.

50 Boma simbaka Adonia mpi sambu na
Salomo. Yandi kwendaka ntinu na Nzo-Nzambi
ya ntenta...sambu na kulomba nkenda.

?

Yula bana bakestio.

¶
Bana sala bageste.

¶
Bana yimba ti kina.

>|< **Kumanisa Leso :**

Adonia salaka lulendo kuyindula nde yandi lenda
simba kimfumu na kingolo-ngolo. Lulendo yina
nataka yandi nsoni ti mpasi.

♥ **Verse ya kulonguka :**

Bana tuba verse mbala 3 na bageste. Na nima,
bankento ti babakala sala competitio mbala 3
kutuba yo.

🕒 **Devoir sambu na bana bakristo :**

Bana, beto tina mambu yonso ya lulendo.
Mbaimbai yo nata beto na nzila mosi ya mbi.

✚ **Kubinga bana kukwisa na Yesu :**

Kansi nge, mbala ya nkaka nge zaba Yesu ntete ve.
Kana nge zaba Yesu ve, nge ta vanda ve na ngolo ya

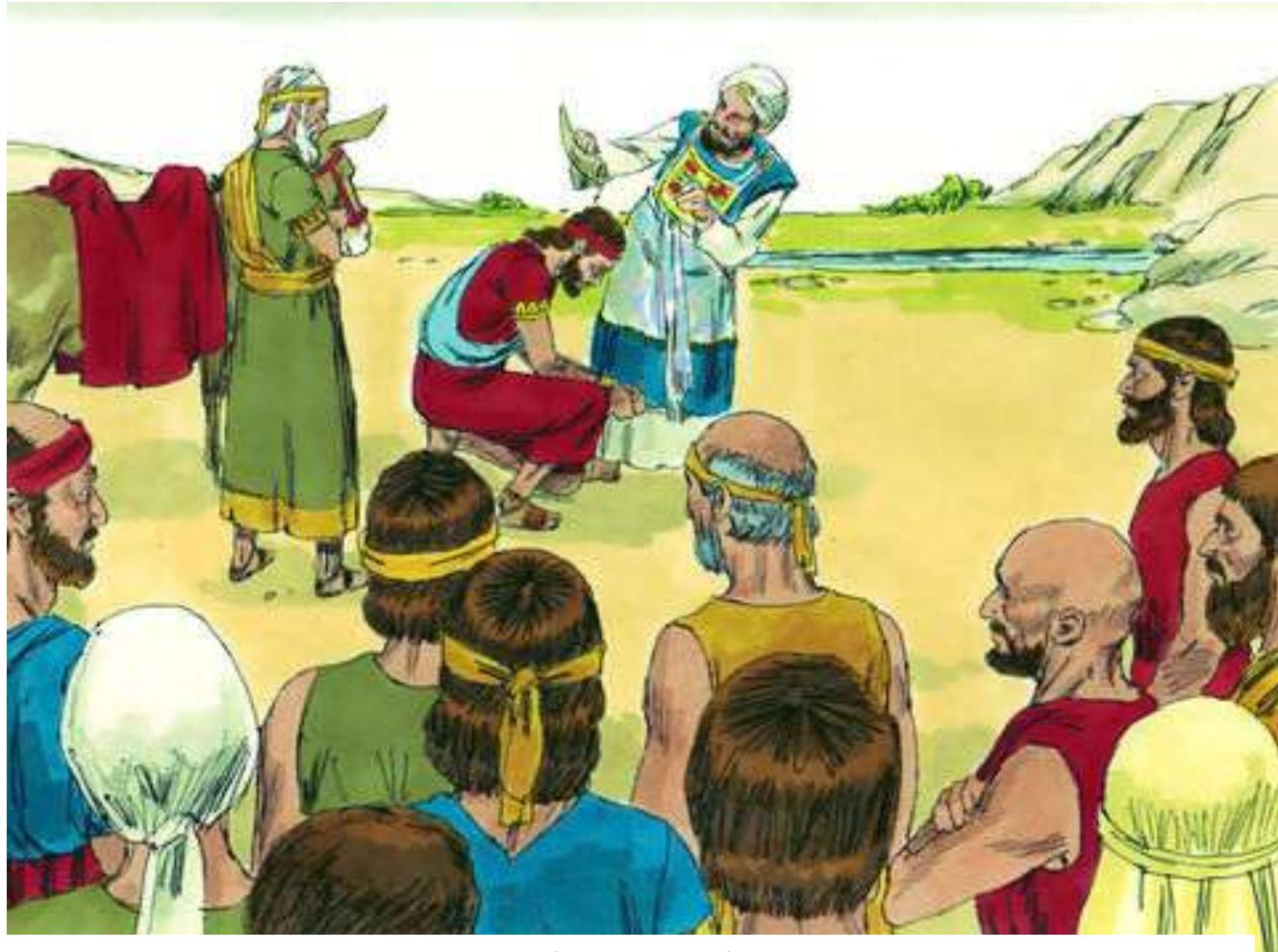
kutina masumu bonso lulendo to masumu ya
nkaka. Nge ke na mfunu na Yandi kupesa nge
ngolo, kuchanger ntima na nge, kupesa nge nzala
kusala yina ya kele mbote.

Beto yonso kele na makambu ya nene ti Nzambi
sambu beto me sala ve yina ke pesa Yandi kiese.
Kansi Nzambi zola beto. Yandi tindaka Mwana na
Yandi Yesu Kristo awa na nsi-ntoto. Yesu fwaka na
zulu ya kulunsi sambu na kufuta mfuka ya masumu
yonso na beto. Yandi telamaka na lufwa. Kana nge
ta balula ntima bubuyai ti tula kivuvu na Yandi
kaka, Yandi ta gulusa nge. Kaka binga zina na Yandi
ti songa Yandi ntima na nge. Kana nge zola beto
kusadisa nge na mambu yina, nge lenda bikala na
nima ya ecodim ti beto ta kwisa kusamba ti nge.

☞ Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.**
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 1

Leso 1

Adonia tulaka lulendo sambu yandi simba kimfumu. Kansi Mfumu Davidi tulaka mwana na yandi Salomo sambu na kuyinga yandi na kimfumu.

*Lulendo, kisalu na yo kaka
kubenda makelele.*

Bingana 13 :10

Leso 2. Salomo lombaka Nzambi kupesa yandi mayele kuyala mbote.

1 Bantotila 3 :1-15, 2 Bansangu 1 :7-13

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

⦿ Kikuma :

Bana ta lomba na Nzambi mambu ya ke pesa Yandi kiese.

♥ Verse ya kubambuka :

Beto ke na kikesa na kutelama na meso ya Nzambi sambu, kana beto ke lomba konso kima bonso kele luzolo na Yandi, beto zaba mbote nde Yandi ke wila beto.   1 Yoane 5 :14

☛ Nkunga ke kwenda nzila mosi ti lesò :

Nzambi Kuwa na Suka

II. Revisio

↑ Na lesò me luta, beto monaka nde Ntotila Davidi vandaka penepene na kufwa. Davidi me sila nde mwana na yandi Salomo fweti yinga yandi na kimfumu.

Kansi nani mwana na yandimekaka kusimba kimfumu ? (Adonia.) Ntangu Davidi waka yo, yandi salaka nswalu kutula Salomo mfumu. Bantu ya landaka Adonia vandaka na zulu ya mesa na fete na yandi. Ntangu yina, bo wakaka makelele. Bantu songaka bo nde Davidi me tula Salomo mfumu. Bo waka nsoni, ebuna bo panzanaka. Salomo kumaka ntotila. Ntama ve, Nzambi bakaka moyo ya Davidi.

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ Kuyantika lesò :

Kana mvwama mosi songaka nge nde, « Lomba mono konso kima nge zola, » nge ta zola kulomba nki ? Velo ? Moto ? Bourse ya kumanisa nzo-nkanda ? Bilele ya kitoko? Madia ya ntomo ? Mbongo ? Nzo ya nene ?

Bubuyai beto ke mona nde, na nima Salomo me kuma Ntotila, Nzambi kwisaka na yandi. Kuwa mbote mpila Nzambi tubaka na Salomo, ti yindula nki nge zolaka kusala kana nge vandaka yandi.

❖ Lesò ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :

2.1 Salomo zolaka Nzambi ti landaka Yandi.

❖ Tangila bana : 1 Bantotila 3 :3-4

3 *Salomo vandaka kuzola Mfumu Nzambi mingi. Yandi landaka bansiku na Yandi ...*

4 *Kilumbu mosi, Salomo kwendaka ...kupesa makabu ya kimenga...*

❖ Yula bana bakestio.

❖ Bana sala bageste.

❖ Bana yimba ti kina.

2.2 Salomo monaka Nzambi na ndosi, ke sila kupesa yandi kima mosi, konso kima yandi zolaka.

❖ Tangila bana : 1 Bantotila 3 :5

5 *Kilumbu yo yina, na mpimpa Mfumu Nzambi kwisaka kumonika na yandi na ndosi. Yandi yulaka yandi nde : « Nki nge zola Mono pesa nge ? »*

❖ Yula bana bakestio.

❖ Bana sala bageste.

❖ Bana yimba ti kina.

2.3 Salomo lombaka Nzambi kupesa yandi mayele sambu yandi yala bantu mbote.

❖ Tangila bana : 1 Bantotila 3 :6-9

6-7 *Salomo vutulaka nde : Mfumu Nzambi...Nge me tula mono...ntotila na kisika ya tata na mono. Kansi mono kele leki. Mono zaba ve mutindu kuyala bantu.*

9 *Yo yina Mfumu, pesa mono mayele ya mono ke na yo mfunu na kuyala bantu na Nge na nzila mosi ya kulunga.*

❖ Yula bana bakestio.

❖ Bana sala bageste.

❖ Bana yimba ti kina.

2.4 Mpila yandi lombaka pesaka Nzambi kiese. Yo yina, Nzambi pesaka mayele yina, ti Yandi yikaka Salomo bima ya nkaka mpi.

❖ Tangila bana : 1 Bantotila 3 :10-14

*10 Mfumu Nzambi monaka kiese na mambu ya
Salomo lombaka.*

*11 Yandi songaka Salomo nde : « Nge me lomba
Mono mayele na kuyala bantu na nzila ya
kulunga. Nge me lomba ve luzingu ya nda to
bimvwama, to lufwa ya bambeni na nge.*

*12 Mpidina, Mono ke pesa nge yina ya nge me
lomba. Mono ke pesa nge mayele ti ngangu
kuluta bantu yonso, ata bayina zingaka na
ntwala na nge, ata bayina ta zinga na nima.*

*13 Mono ke pesa nge mpi bima ya nge me
lomba ve. Nge ta vanda na kimvwama mingi ti
lukumu mingi na luzingu na nge yonso kutula
bantotila ya nkaka.*

*14 Kana nge lemfuka na Mono, nge landa
bandsiku na Mono... Mono ta pesa nge luzingu ya
nda.*

? **Yula bana bakestio.**

¶ **Bana sala bageste.**

¶ **Bana yimba ti kina.**

>|< Kumanisa leso :

Nzambi pesaka Salomo mambu yai yonso
sambu lombilu ya Salomo pesaka Yandi kiese. Keti
Nzambi kele na kiese na lombilu na nge ? Keti nge
ke lomba Yandi bima ya ke pesa Yandi lukumu ?

Devoir sambu na bana bakristo :

Na mposo yai, yindula nki nge ke lomba na Nzambi.
Sosa kulomba Yandi bima ya ta pesa Yandi kiese.

Verse ya kulonguka :

Bana tuba verse mbala 2 fraze na fraze na nima na
nge. Bo yika bageste ti tuba na mbala 2 diaka na
bafraze ya kuluta nda. Bo yika ritima ti bula
maboko ti makulu kutuba yo mbala 2 diaka.

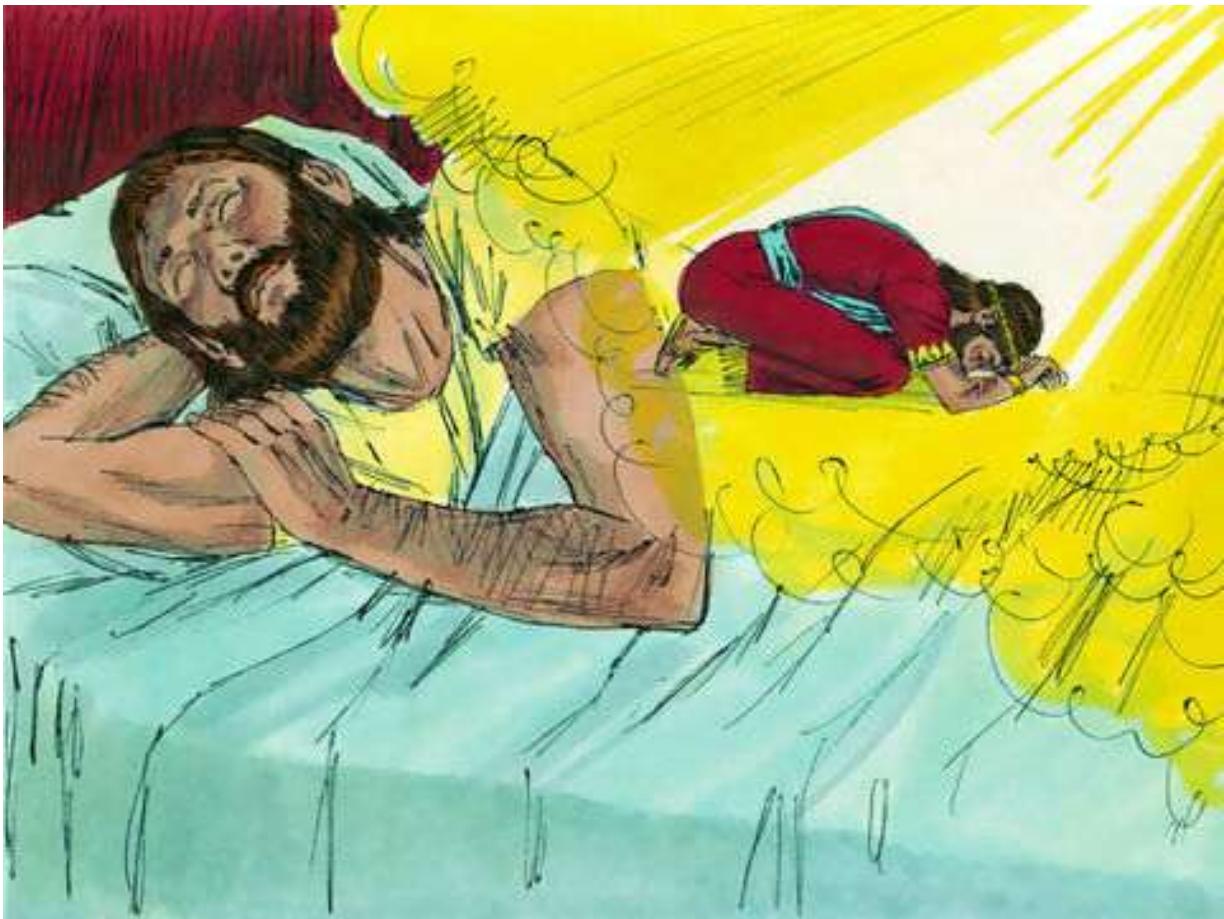
Kubinga bana kukwisa na Yesu :

Kana nge me mona ntete ve nde nge kele nkwa-
masumu, kana nge me balula ntete ve sambu na
masumu na nge, kana nge me kwisa ntete ve kutula
ntima na Yesu Kristo, mawa ! Nge kele mwana ya
Nzambi ntete ve.

Kisambu Nzambi zola nge na nge kele ntima na nge
kudila nde : “Nzambi, gulusa mono, nkwa-
masumu.” Kana nge ta binga Yandi mutindu yina
na ntima na nge yonso, Yandi me sila nde Yandi ta
wila nge, Yandi ta lolula nge, Yandi ta kitula nge
mwana na Yandi. Kana nge ke na mfunu nde beto
tendula mambu yai kuluta, to beto sadisa nge
kuyamba Yesu, kwisa na beto na nima ya ecodim.

 Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.**
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 2

Leso 2

Na ndosi
Nzambi yulaka
Salomo nki
yandi zolaka
Nzambi
kupesa yandi.
Mvutu na
yandi: Pesa
mono mayele
kuyala mbote.
Mpila yandi
lombaka
pesaka Nzambi
kiese.

*Beto ke na kikesa na kutelama na
meso ya Nzambi sambu,
kana beto ke lomba konso kima
bonso kele luzolo na Yandi,
beto zaba mbote nde Yandi ke
wila beto.*

1 Yoane 5 :14

Leso 3. Nzambi pesaka Salomo mayele kuzenga makambu ya mpasi.

1 Bantotila 3 :16-28

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

Kuyidika na ntwala : Nge ke na mfunu ya poupee. Nge lenda sala poupee simple ya mbumu bonso nti ya masungu ti kanga yo lele.

⦿ **Kikuma :** Bana sosa mayele ya Nzambi ti landa yo.

Verse ya kubambuka :

*Mpidina lukwikilu na beno me tungama na mayele
ya bantu ve, kansi na ngolo ya Nzambi.*

1 Korinto 2 :5

Bankunga ke kwenda nzila mosi ti lesò :

Nani Kele Ngolo ? (*Congolais traditionel*)
Sosa Ntete

II. Revisio

- Nani kumaka mfumu to ntotila na nima ya Davidi ? (Salomo)
- Nani kumaka mayele kuluta bantu yonso ya nkaka ? (Salomo)
- Nki mutindu yandi kumaka mayele mutindu yina ? (Yandi lombaka mayele na Nzambi.)
- Sambu na nki yandi lombaka Nzambi kupesa yandi mayele? Na kusala nki ? (Sambu yandi twadisa mbote bantu ya Nzambi.)

III. Kulonga Leso Yai na Bana

→ **Kuyantika lesò :**

Salomo vandaka na mfunu ya mayele ya Nzambi sambu yandi vandaka mfumu ya bantu ya Israel. Na nki mambu nge mpi lenda vanda na mfunu ya mayele ya Nzambi ? [Moniteur, pesa bana ntangu kuvutula mvutu ntangu fioti.]

Oui, beto yonso bantu ya Nzambi, beto ke na mfunu ya mayele ya Nzambi mpi. Kuzaba nki beto fweti sala lumbu na lumbu, kuzenga nki sectio kulanda ntangu beto kuma na ecole secondaire, kuzaba mvutu ya mbote kuvutula bantu, kuzaba nki

kisalu kulanda, kuzaba kusala kinduku ti nani, kuzaba nani beto lenda kwela, ti mambu mingi ya nkaka.

❖ **Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :**

3.1 Bankento zole kwisaka na Ntotila Salomo, kunwanina mwana. Kestio ya nene vandaka nki mutindu kuzaba nani mama ya mwana yina.

❖ **Tangila bana : 1 Bantotila 3 :16-23**

16-20 Kilumbu mosi, bankento zole... kwisaka na Ntotila Salomo...Mosi tubaka nde : ...bubu na mpimpa, mama yai vandaka kuzaba ve nde yandi me lala na zulu ya mwana na yandi, ebuna mwana me fwa. Ebuna yandi telamaka na kati ya mpimpa, yandi bakaka mwana na mono...

22 Kansi nkento ya nkaka tubaka nswalu nde :
“Mpidina ve! Mwana yai ya moyo kele mwana na mono, kansi ya kufwa kele mwana na nge !”

23 Ebuna ntotila Salomo tubaka nde : « Beno yonso zole ke tuba mutindu mosi nde : ‘Mwana ya moyo kele ya mono, ya kufwa kele ya nge ! »

❖ **Yula bana bakestio.**

❖ **Bana sala bageste.**

❖ **Bana yimba ti kina.**

3.2 Salomo salaka bonso yandi ta zenga mwana bitini zole, yandi ta pesa bo yonso zole ndambu ya mwana. Nkento mosi ndimaka lukanu yina, kansi nkento ya nkaka dilaka nde mwana kufwa ve kansi kwenda na nkento ya nkaka.

❖ **Tangila bana : 1 Bantotila 3 :24-26**

24 Yandi tubaka na bantu na yandi nde : « Beno pesa mono mbele. » Bo nataka mbele,

25 Ebuna yandi nde : « Beno zenga mwana yai ya moyo na bitini zole. Beno pesa konso mama kitini mosi. »

26 Kansi mama ya mwana, ntima na yandi fulukaka na mawa sambu na mwana na yandi. Yandi dilaka na ntotila nde : « Mfumu, pardo, kufwa yandi ve ! Pesa yandi kaka na mama yina. »

Kansi nkento ya nkaka nde : “Ve, beno zenga
yandi kaka.... »

? Yula bana bakestio.

Bana sala bageste.

¶ Bana yimba ti kina.

**3.3 Salomo pesaka mwana na nkento yina tubaka
nde yandi kufwa ve. Yandi zabaka nde yandi
vandaka mama na mpila yandi wilaka mwana
mawa.**

Tangila bana : 1 Bantotila 3 :27

*27 Ntangu yai, Ntotila Salomo tubaka nde :
« Beno fwa mwana ve ! Beno pesa yandi na
mama yai ya ntete. Yandi muntu kele mama ya
mwana mpenza. »*

? Yula bana bakestio.

Bana sala bageste.

¶ Bana yimba ti kina.

**3.4 Bantu yonso yitukaka sambu bo bakisaka nde
Nzambi Yandi mosi me pesa Ntotila mayele sambu
na kuzenga makambu mbote-mbote.**

Tangila bana : 1 Bantotila 3 :28

*28 Ntangu bantu ya Israele waka mutindu
Ntotila Salomo zengaka makambu yai, bo
zitisaka yandi mingi, sambu bo zabaka nde
Nzambi Yandi mosi me pesa yandi mayele
kuzenga makambu mbote-mbote.*

? Yula bana bakestio.

Bana sala bageste.

¶ Bana yimba ti kina.

>|< Kumanisa leso :

Mayele ya Nzambi fulukaka na kati ya Ntotila
Salomo, sambu yandi sosaka yo na Nzambi.
Nzambi lenda pesa beto mayele mpi kana beto
sosa Yandi.

¶ Nkunga: Sosa Ntete

♥ Verse ya Kubambuka :

Bana tuba verse fraze na fraze na nima ya nge,
moniteur. Bo tuba yo malembe, na nima bo tuba
yo nswalu.

Devoir sambu na bana bakristo :

Beno bana ya me tula ntima dezia na Yesu Kristo,
devoir mono ke pesa beno kele kusosa nde Nzambi
twadisa beno na mayele na Yandi na mposo yai.

Kubinga bana kukwisa na Yesu :

Beno yina me tula ntima ya Yesu ntete ve, mambu
ya mayele mingi ya nge lenda sala kele kabalula
ntima, kuzenga kulanda Yesu Kristo. Kana nge me
yilama bubuyai, beto ta vanda na kiese kusolula ti
nge na nima ya ecodim. Kaka kwisa vanda awa na
bakiti yai. Beto ta bakisa nde nge zola yamba Yesu.
Beto ta kwisa kusadisa nge.

Kana ntangu lungu, Longa mikanda ya Bible.
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 3

Leso 3

Salomo songaka
nsadi kuzenga
mwana na bitini
zole. Mama
yantikaka kudila
“ve.” Nswalu
yandi zabaka
mama ya mwana
vandaka nani.
Nzambi pesaka
yandi mayele
yina sambu
yandi lombaka
yo na Nzambi.

*Mpidina lukwikilu na beno
ke katukaka na mayele ya
bantu ve,
kansi na ngolo ya Nzambi.*

1 Korinto 2 :5

Leso 4. Nzambi yikaka Salomo bimvwama, ngolo ti mayele mingi.

1 Bantotila 4 :1-20, 5 :1-14, 2 Bansangu 1 :14-17,
& 9 :11-28, Intro na Mukanda ya Bingana

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

⦿ **Kikuma :** Bana ta sosa Nzambi ti kudipesa na Yandi. Mpidina Yandi ta nungisa bo.

♥ **Verse ya kubambuka :**

Kudipesa na Mfumu Nzambi. Tula Yandi ntima,
ebuna Yandi ta sadisa nge. Bankunga 37 :5

↖ **Bankunga kwenda nzila mosi ti lesò :**

Sosa Ntete
Tata, Mono Zola Nge !

II. Revisio

- ↑ Salomo bakaka mayele na yandi nki mutindu ?
(Yandi lombaka yo na Nzambi.)
- ↑ Nki ya nkaka Nzambi silaka kupesa yandi ?
(Bimvwama, lukumu, mayele ya kuluta)
- ↑ Nki mutindu Salomo songaka mayele na yandi ntangu bamama zole vandaka kunwanisa mwana ?
(Yandi bakisaka nde mama ya kieleka ta zola ve mwana kufwa.)

III. Kulonga Lèso Yai na Bana

➔ **Kuyantika lesò :**

Nzambi me sila nde kana beto sosa Yandi ntete, Yandi ta yika beto bima yonso ya nkaka ya beto ke na yo mfunu. Salomo sosaka Nzambi ntete na mpila yandi lombaka Nzambi kupesa yandi mayele kuyala bantu na Yandi mbote. Nzambi vandaka na kiese na yo. Yo yina Yandi yikaka Salomo bima ya nkaka mingi.

❖ **Lèso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :**

4.1 Nzambi yikaka Salomo bimvwama.

BOOK **Tangila bana :** 1 Bantotila 5 :6,7,
2 Bansangu 1 :15 ; 9 :13,17,20,22

5 :6-7 Salomo vandaka na bampunda 40,000
sambu na bapusupusu na yandi...Ata kima mosi
vandaka kukonda ve.

2 Bansangu 1 :15 Ntangu yandi vandaka ntotila,
arza ti wolo vandaka mingi bonso matadi ya fioti
na Yeruzalemi...

9 :13 Konso mvula Salomo vandaka kubaka bakilo
mingi ya wolo,

17 Yandi salaka mpi kiti mosi ya nene ya kimfumu
na meno ya nzioko. Yandi pakulaka yo wolo-wolo.

20 Makopa yonso ya Ntotila Salomo vandaka
kunwa, bo salaka yo na wolo. Malonga yonso na
nzo...mpi...

22 Ntotila Salomo lutaka bantotila ya nkaka ya nsintoto na kimvwama...

? **Yula bana bakestio.**

⌘ **Bana sala bageste.**

↖ **Bana yimba ti kina.**

4.2 Nzambi yikaka Salomo lukumu ti kimfumu ya nene. Yandi pesaka mpi ngemba.

BOOK **Tangila bana :** 1 Bantotila 4 :1,20 ; 5 :1,4

4 :1 Salomo vandaka mfumu ya ntoto yonso ya Israele.

20 Bantu ya Yuda ti Israele kumaka mingi bonso
bambuma ya zelo na Iweka ya masa. Bo
vandaka kudia ti kunwa mbote. Bo vandaka
kumona kiese na luzingu na bo.

5 :1 Salomo yalaka bantoto yonso, katuka nzadi
ya Efrate na ndambu ya este, tii na nsi ya Filistia
na ndambu ya weste, tii na ndilulu ya Ezipte na
ndambu ya sude. Bantu ya bantoto yai yonso
vandaka na maboko ya Ntotila Salomo bilumbu
yonso na luzingu na yandi. Bo vandaka kufuta
mpaku na yandi.

4....Yandi vandaka kuzinga na ngemba ti bantu
ya bantoto yina ya penepene.

5 :11....Lukumu na yandi panzanaka na bantoto
yonso ya penepene.

? Yula bana bakestio.

¶ Bana sala bageste.

¶ Bana yimba ti kina.

4.3 Nzambi yikaka Salomo mayele kuluta bantu yonso ya nkaka.

Tangila bana : 1 Bantotila 5 :9-10

5 :9 Nzambi pesaka Salomo mayele ya kuluta mingi. Mpila ya kutesa yo vandaka ve.

10 Salomo vandaka mayele mingi kuluta bantu yonso kuna na ndambu ya este ti na nsi ya Ezipse.

? Yula bana bakestio.

¶ Bana sala bageste.

¶ Bana yimba ti kina.

4.4 Salomo sonikaka bingana ya mayele ya Nzambi pesaka Yandi. Yo kumaka mukanda ya Bingana na Bible na beto.

Tangila bana : 1 Bantotila 5 :12-14

5 :12-13 Yandi sonikaka bingana 3,000... Yandi tubaka sambu na banti mpi sambu na bambisi, bandeke, bambisi yina ke tambulaka divumu na ntoto, ti bambisi ya masa.

14 Bantotila yonso ya nsi-ntoto waka nsangu ya mayele ya Salomo. Bo tindaka bantu kukwisa kuwa yandi.

NB : Mukanda ya Salomo sonikaka ya bingana ya mayele na yandi, yo kele mukanda ya Bingana na Bible na beto. Yandi sonikaka yo mutindu bantu ya Israele vandaka kusonika poesi na bo.

? Yula bana bakestio.

¶ Bana sala bageste.

¶ Bana yimba ti kina.

>|< Kumanisa lesò :

Salomo sosaka Nzambi. Yandi lombaka Nzambi bimvwama to lukumu ve, kansi Nzambi yikaka yandi bima yai yonso sambu yandi sosaka Nzambi.

Verse ya Kubambuka :

Moniteur, bana tuba verse mbala tatu. Na nima, tula yo na misiki ti yimba yo mbala tatu to kuluta diaka.

Devoir sambu na bana bakristo :

Beno ya me yamba Yesu Kristo dezia, keti beno ke sosa Nzambi na ntima na beno yonso ? Devoir mono ke pesa beno kele nde konso lumbu ya mposo yai, beno kudiyula kestio yina. Tula ngolo kusosa Nzambi na mposo yai.

Kubinga bana kukwisa na Yesu :

Beto me yindula mambu ya mayele. Mambu ya mayele ya kuluta kele kuyamba Yesu Kristo, kubalula ntima, kutula kivuvu yonso na Yandi kaka. Kana nge me yamba Yesu ntete ve, zaba nde Yandi zola nge mingi. Yandi fwaka na zulu ya kulunsi sambu Nzambi lenda lolula nge.

O, kinga diaka ve. Ndima masumu na nge bubuyai ti binga Yesu kukota na ntima ti na luzingu na nge. Zenga bubuyai nde nge ta landa Yandi tii na nsuka ya moyo na nge. Kana nge ke na mfunu ya lusadisu na mambu yina, kaka kwisa na beto na nima ya ecodim. Beto ta vanda na kiese kusamba ti nge sambu nge kuyamba Yesu Kristo.

Kana ntangu lungu, Longa mikanda ya Bible.
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 4

Leso 4

Nzambi pesaka
Mfumu Salomo
bimvwama
mingi ti lukumu
mingi—yonso
sambu yandi
sosaka Nzambi
ntete.

***Kudipesa na Mfumu
Nzambi.***

***Tula Yandi ntima,
ebuna Yandi ta sadisa nge.***

Bankunga 37 :5

Leso 5. Salomo sonikaka mayele na yandi na mukanda sambu na beto.

Mukanda ya Bingana (Bitini bonso mbandu)
(Bingana 10 :4, 12 :11, 12 :24, 13 :4, 13 :11, 14 :23,
19 :24, 20 :4, 22 :13, 24 :30-34, 26 :13-14.)

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

⦿ **Kikuma :** Bana ta sala ngolo na yonso Nzambi
pesa bo ya kusala.

♥ Verse ya kubambuka :

*Bumolo ta kumisa nge nsukami,
kansi kudipesa na kisalu ta kumisa nge mvwama.*
Bingana 10 :4

☛ Bankunga kwenda nzila mosi ti lesò :

Mikanda ya Bible—Mikanda ya Poesie
Kuwa Bible

II. Revision

↑ Beto me mona mpila Salomo lombaka Nzambi
kupesa yandi mayele sambu yandi yala bantu
ya Nzambi mbote. Nzambi vandaka na kiese na
yo. Yo yina Nzambi pesaka Salomo mayele
kuluta bantu yonso ya nkaka. Beto me mona
nde bantu ya bisika mingi kwisaka kuwa mayele
na yandi. Beto me mona nde yandi tubaka
bingana mingi ti sonikaka yo na mukanda.

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ Kuyantika lesò :

Mikanda tatu ya Salomo sonikaka kele parti ya
Bible na beto. Mosi beto binga yo mukanda ya
“Bingana.” Yandi sonikaka bingana ya tadelaka
mambu mingi, kansi bubuyai beto ta tala ndambu
bingana ya kele kusolula BUMOLO. Mosi ya
mambu yandi me tuba kele verse ya beto ya
kubambuka bubuyai :

*Bumolo ta kumisa nge nsukami,
kansi kudipesa na kisalu ta kumisa nge mvwama.*
Bingana 10 :4

Mukanda ya Bingana kele poesi na mpila bantu ya
Israele sonikaka yo. Mbala mingi, bo ta tuba kima
mosi ya mfunu, ebuna bo ta tuba ngindu yina diaka
na bandinga ya nkaka.

To, bo ta tuba kima mosi ya mfunu, ebuna bo ta
tuba contraire na yo.

Ntangu ya nkaka, bo ta tuba kima mosi ya mfunu,
ebuna bo ta pesa mbandu na yo.

✟ **Leso ya Bible (Developpement) na banti ya
malongi 4 :**

**5.1 Kana muntu kele bumolo ve, yandi ke tala mbote
bilanga na yandi.**

BOOK Tangila bana : Bingana 12 :11

*Muntu yina ke salaka bilanga ke na bima mingi ya
kudia,*

*Kansi muntu yina ke lutisaka ntangu na bangindu ya
mpamba-mpamba ,yandi ke na mayele ve.*

(Tala nde yandi me tuba kima mosi, ebuna yandi me tuba
contraire na yo.)

Bingana 20 :4

*Kana muntu ya bilanga kele bumolo na ntangu ya
kusala bilanga,*

yandi ta zwa kima ve na ntangu ya kukatula bima.

(Tala nde yandi tuba mambu mosi, ebuna yandi pesa
mbandu na yo to nsuka ya mambu yina.)

Bingana 24 :30-31

*Mono vandaka kutambula na bilanga ya muntu mosi
ya bumolo ti ya buzoba.*

*Bilanga yango vandaka kufuluka na banti ya nsende
ti matiti mingi. Kibaka ya matadi yina ziungaka
bilanga na yandi, yo me bwa.*

(Yandi tuba mambu mosi, ebuna mbandu to nsuka ya
mambu yina.)

? **Yula bana bakestio.**

☛ **Bana sala bageste.**

☛ **Bana yimba ti kina.**

**5.2 Muntu ya bumolo ke na baraiso mingi nde yandi ta
sala ve.**

BOOK Tangila bana : Bingana 24 :32-34

*Mono talaka mambu yai. Mono yindulaka fioti,
ebuna mono bakaka mayele nde :*

*Kwenda na mbeto, lala ka nge. Kanga maboko,
pema ka nge.*

*Kansi ntangu nge ke lala,kinsukami ta kwisila nge
bonso muyibi. Mpasi ta simba nge bonso soda.*

(Yandi tuba mambu mosi ti nsuka na yo.)

Bingana 22 :13

Muntu ya bumolo ke vandaka na nzo.

Yandi ke tubaka nde : "O, o, mono lenda basika na nganda ve. Mbaimbai nkoi ta simba mono."

Bingana 26 :13-14

Kielo ke kangukaka ti kangamaka, kangukaka ti kangamaka diaka ti diaka kukonda nsuka.

Kiteso mosi, muntu ya bumolo ke balula-balula na zulu ya mbeto.

? **Yula bana bakestio.**

**Bana sala bageste.**

¶ **Bana yimba ti kina.**

5.3 Kana muntu kele bumolo ve, yandi ke kudipesa na kisalu, ti kisalu yina ta sadisa yandi.

 Tangila bana : *Bingana 12 :24*

Kudipesa na kisalu ke kumisaka muntu muntu ya nene,

Kansi bumolo ke kumisaka muntu mpika.

Bingana 13 :4

Muntu ya bumolo lenda zola kima ata konso mutindu, kansi yandi ta zwa yo ve.

Kansi muntu yina ke salaka ngolo, yandi ta zwa konso kima ya yandi zola.

Bingana 14 :23

Kana nge sala kisalu, nge ta mona mbote, kansi bituba-tuba ta yika nge kima ve.

? **Yula bana bakestio.**

**Bana sala bageste.**

¶ **Bana yimba ti kina.**

5.4 Muntu ya bumolo ke sosa mpila na kuzwa bima nswalu kukonda kusala, kansi yo ke simba ve.

Bingana 13 :11

Mutindu nge ke zwa nswalu kimvwama na nge kukonda mpasi,

Mutindu yo yina mpi nge ta vidisa yo nswalu.

Bingana 19 :24

Bantu ya nkaka, bumolo me lutila bo.

Ata madia kele, diboko na bo ke buya kutula yo na munoko.

? **Yula bana bakestio.**

**Bana sala bageste.**

¶ **Bana yimba ti kina.**

>|< **Kumanisa lesò :** Nzambi Yandi mosi pesaka Ntötilla Salomo mayele ya mingi. Yandi sonikaka mayele yina sambu beto mpi lenda kuma mayele. Mambu mosi ya mayele kele kusala ngolo, kubuya bumolo.

♥ **Verse ya Kubambuka :**

Bana tuba verse mbala tatu na bageste. Na nima, bo yidika ton ti ritima, bo yimba yo mbala tatu diaka.

🕒 **Devoir sambu na bana bakristo :**

Mono ke pesa beno bakristo devoir yai : beto sala ngolo na bisalu na beto yonso. Yai kele mayele Salomo me songa beto.

✚ **Kubinga bana kukwisa na Yesu :**

Mambu ya kuluta mayele kele kuyamba Yesu Kristo bonso Mvulusi ti Mfumu na nge. Ntangu Ntumwa Matayo yindulaka Yesu Kristo, yandi tubaka nde, « Muntu kuluta Salomo me kwisa. » Nani lenda luta mayele ya Salomo ? Muntu ve, kansi kaka Yesu Kristo, Mwana ya Nzambi.

Salomo vandaka ve na mpila kukatula masumu ya bantu. Kansi Yesu Kristo pesaka menga na Yandi nkailu na Nzambi sambu na kukatula masumu na beto. Salomo telamaka na lufwa ve. Kana nge kwenda na Israele bubuyai, nge lenda mona maziamu na yandi. Kansi Yesu kele na katì ya maziamu ve. Yandi telamaka na lufwa. Yandi kele na moyo bubuyai, ti mvu ya mvu. Keti nge zola kulanda Yandi ? Kutula Yandi ntima ?

Binga zina na Yandi sika ya nge kele. Lomba Yandi kugulusa nge. Songa Yandi nde nge ke tula Yandi ntima. Yandi lenda lolula nge ti pesa nge lusingu ya mpa.

➲ **Kana ntangu lungu, Longa mikanda ya Bible.**

(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 5

Leso 5

Ata bubu
yai, bantu
ya mayele
zola mingi
kulonguka
mambu ya
mayele ya
Salomo
sonikaka
na
mukanda
ya
Bingana.

*Bumolo ta kumisa nge
nsukami,
kansi kudipesa na kisalu ta
kumisa nge mvwama.*

Bingana 10 :4

Leso 6. Salomo tungaka Nzo-Nzambi ya nene.

2 Bansangu 2-5:1

(Moniteur, Atasio ! Histoire yai ke monika mbala zole na Bible. Yo kele diaka na 1 Bantotila kapu 5—6. Beto me landa 2 Bansangu sambu yo pesa detail ya kuluta.)

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

◎ **Kikuma :** Bana ta samba Nzambi na kimvuka sika mosi ti bakwikipidi ya nkaka.

♥ **Verse ya kubambuka :** *Bankunga 34 :4 O, kumisa Nzambi nzila mosi ti mono ! Beto kumiseno zina na Yandi na kimvuka.*

↖ **Nkunga ke kwenda nzila mosi ti leso:**

Beto mene kutana
Kumisa Zina ya Yesu

II. Revisio

Beto me mona mpila Nzambi pesaka Salomo mayele. Bubu yai beto ta mona mpila mosi Salomo sadilaka mayele yina—kusala lukanu ti kutunga nzo ya nene ya kitoko mingi ya bisambu.

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ **Kuyantika leso :**

Keti beno bambuka tata ya Salomo, Mfumu Davidi ? Davidi zolaka kusala mambu mosi ya mbote sambu na kumisa Nzambi. Yandi zolaka tunga Nzo-Nzambi ya nene—Tempelo. Kansi profete Natani songaka yandi nde, ‘Ikele ve nge, kansi mwana na nge ta sala yo.’

Nzambi pesaka Davidi nzila ve kutunga yo, kansi Davidi yidikaka bima ya nkaka na ntawala, sambu mwana na yandi tunga yo. Ntangu lungaka nde, mwana na yandi Salomo zolaka kulanda lukanu yina. Yandi zolaka tunga nzo ya bisambu ya kitoko kupesa Nzambi lukumu.

❖ **Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :**

6.1 Davidi yantikaka kutunga nzo ya bisambu na lusadisu ya Mfumu ya Tire, kaka na sika ya Nzambi songaka Davidi.

❖ **Tangila bana :** 2 Bansangu 1 :18—2 :15, 3 :1

1 :18 *Salomo zengaka kutunga nzo sambu na Mfumu Nzambi...*

2 :1 *Yandi bakaka bantu mingi ...sambu na kunata bima...ti kupasula matadi ...*

2-4 *Salomo tindaka ndinga na ...ntotila ya bwala Tire, zina ya Irami nde : “...Sadisa mono...Mono zola kutunga kisika ya beto ta sambilala Mfumu Nzambi... Yo ta vanda ya nene, sambu Nzambi na beto me luta banzambi yonso na nene.*

6 *Tindila mono muntu mosi ya mayele yina lenda sala kisalu ya bibende, kutula bilele kulere), mpi kusala bifwanisu. Yandi ta sala nzila mosi ti bantu na mono ya mayele...*

7 *Tinda mono mpi banti...Mono zaba nde bantu na nge zaba mbote-mbote kuzenga banti. Bantu na mono ta kwisa mpi kusadisa bo.*

9 *Mono ta pesa bantu na nge ble, orze, vinu ti mafuta ya olive. »*

10-14 *Ntotila Irami sonikilaka Salomo nde : « ...Mono ke pesa mersi na Mfumu Nzambi... Mono ke tindila nge mbuta mosi ya mayele. Yandi zaba kusala na bibende, na matadi ti na mabaya, kutula bilele kulere, kusala bifwanisu... Ebuna, tindila beto bima ya nge me tuba. »*

3 :1-2 *Ntotila Davidi, tata ya Salomo, vandaka me yidika ntete kisika ya kutungila Nzo-Nzambi. Bo fweti tunga yo na zulu ya ngumba na Yeruzalemi, kisika ya Mfumu Nzambi monikaka na Davidi. Ebuna Salomo yantikaka kutunga Nzo-Nzambi.*

? **Yula bana bakestio.**

❖ **Bana sala bageste.**

❖ **Bana yimba ti kina.**

6.2 Na katia ya nzo ya bisambu vandaka selle mosi sika nkembo ya Nzambi ta monika—kisika ya kuluta nsiku.

❖ **Tangila bana :** 2 Bansangu 3 :8-14

3 :8-9 *Bo tungaka diaka kisika ya kuluta nsiku... Bo pakulaka wolo-wolo na katia...*

3 :10 *Bo salaka mpi bifwanisu zole ya basherube na bibende. Bo pakulaka yo wolo. Bo tulaka yo na kisika ya kuluta nsiku.*

11-13....*Konso sherube vandaka na mapapu zole ya kutandula...*

14 Bo salaka rido sambu na kisika ya kuluta nsiku
na lino ya kitoko ya bo me kumisa mbwaki, bule ti
mbwaka mpenza...

?

Yula bana bakestio.

Bana sala bageste.

⌚
Bana yimba ti kina.

**6.3 Bantu ya kisalu na yandi salaka bima yonso ya
kitoko kutula na katı, na mpila Nzambi songaka Moize
kusala ntama na nzo ya bisambu ya ntenta.**

Tangila bana : 2 Bansangu 3 :5-7, 15—4 :22

5 Na bibaka ya Nzo-Nzambi, bo tulaka mabaya ya
sedre ti pakulaka yo wolo.

6 Bo tulaka matadi ya ntalu na katı sambu na
kukumisa yo kitoko...

7 Bo pakulaka wolo na bibaka, na makunzi ti na
bakielo....

Sommaire 3 :15—4 :22

*Bo salaka bima yonso ya Nzambi songaka Moize
kusala sambu na kupesa Yandi makabu ya menga ti
kusamba Yandi. Bo salaka bima ya bronze ya kitoko.
Bakielo bo pakulaka wolo sambu na kupesa Nzambi
lukumu.*

?

Yula bana bakestio.

Bana sala bageste.

⌚
Bana yimba ti kina.

**6.4 Bo manisaka kisalu yonso. Ebuna bo kotisaka
bima ya Davidi me pesaka na katı na yo.**

Tangila bana : 2 Bansangu 5 :1

5 :1 *Ntangu Salomo me manisa kutunga Nzo-
Nzambi ya mvimba imene, yandi bakaka bima yonso
...ya tata na yandi Davidi pesaka na Mfumu Nzambi
(arza, wolo ti bima ya nkaka ya mutindu na
mutindu), yandi tulaka yo na nzo, sika bo vandaka
kubumba kimvwama ya Nzo-Nzambi.*

?

Yula bana bakestio.

Bana sala bageste.

⌚
Bana yimba ti kina.

>|< **Kumanisa lesò :**

Salomo salaka kisalu yai yonso sambu yo kele mbote
kusamba Nzambi na kimvuka, na kintwadi ti bakwikidi
ya nkaka. Nzo-Nzambi vandaka sika bo vandaka kutana
sambu na kupesa Nzambi nkembo.

❤️ **Verse ya Kubambuka :**

Moniteur, tula verse ya bubu na nkunga. Bana yimba ti
kina yo na bageste mbala sambanu.

👉 **Devoir sambu na bana bakristo :**

Beno bakristo, devoir mono ke pesa beno kele devoir
mosi ya kiese. Na mposo yai, mono ke lomba beno
kusosa konso ntangu ya beno lenda samba Nzambi na
kimvuka ti bakristo ya nkaka. Kiese mingi kusamba na
kimvuka !

✚ **Kubinga bana kukwisa na Yesu :**

Kimvuka ya nene ya bakwikidi ta vanda na zulu. Keti
nge kele sur nde nge ke kwenda kuna ? Bible tuba nde
Nzambi zaba bantu na yandi. Kana nge fwaka bubu yai,
keti Nzambi ta tuba nde, « Yamba mwana yai na bwala
na Mono ? »

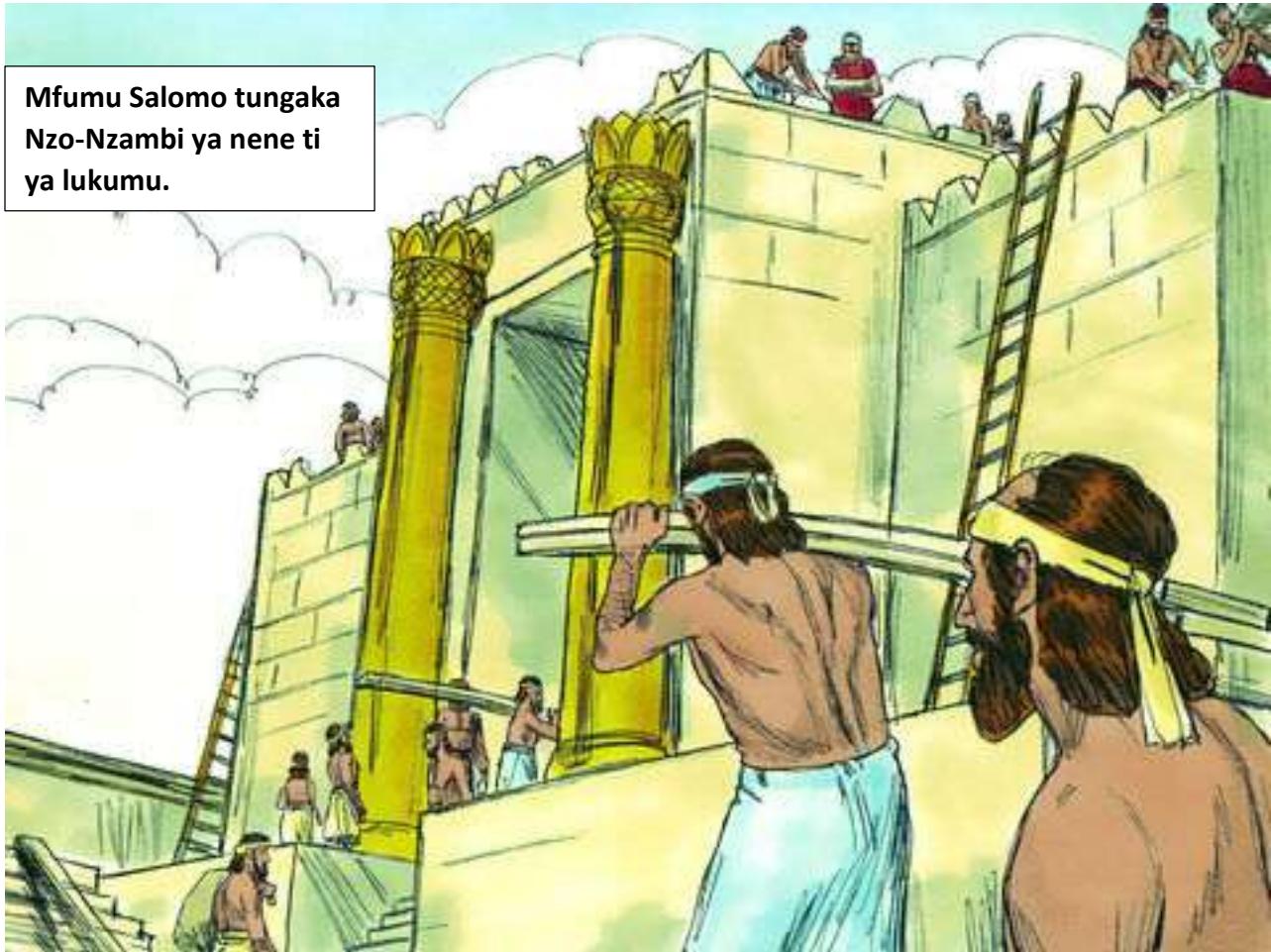
Kana nge zaba ve, nge lenda zaba bubu yai. Kaka binga
zina na Yesu na kieleka yonso. Ndima masumu na nge.
Balula ntima. Lomba lusadisu na Yandi kubika masumu
yina. Kwikila nde Yesu kele Mwana ya Nzambi ya fwaka
na sika na nge, ya telamaka na lufwa. Zenga nde nge
fweti landa Yandi.

Konso mposo, muntu ya zola beto kusadisa yandi na
mambu yina, yandi bikala na nima ya ecodim, beto
samba ti yandi.

☞ **Kana ntangu lungu, Longa mikanda ya Bible.**

(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 6

Leso 6

***“O kumisa Nzambi nzila
mosi ti mono !***

***Beto kumiseno zina na
Yandi na kimvuka.***

Bankunga 34 :4

Leso 7. Salomo sambaka nde Nzo-Nzambi yandi me tunga kuma nzo ya bisambu sambu na bantu ya bansi yonso.

2 Bansangu 5 :2-- 7 :22 (Beto lenda tanga yo mpi na 1 Bantolia 8, kansi 2 Bansangu kele na ndambu details kuluta.)

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

◎ Kikuma :

Bana ta samba Nzambi na kikesa, sambu beto zaba nde Yandi ke ndima bisambu ya bantu ya bansi yonso yina ke sosa Yandi.

♥ Verse ya kubambuka :

Yesu yantikaka kulonga bo nde : "Keti bo sonikaka na Mukanda ya Nzambi ve nde : 'Nzo na Mono ta vanda nzo ya bisambu sambu na bantu ya makanda yonso ?'
Marko 11 :17a

☛ Bankunga ke kwenda nzila mosi ti lesò :

Nzambi Ta Kuwa Nge
Beto Mene Kutana

II. Revisio

Beto me mona nde Salomo tungaka nki ?
(Nzo ya bisambu ya nene ti ya kitoko)

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ Kuyantika lesò :

Mbala mingi, kana bantu me tunga nzo ya mpa sambu na bwala, na nima, bo sala fete sambu na kutula yo na maboko ya Nzambi. Nzo ya bisambu ya Salomo tungaka, yo vandaka ve ya bwala mosi. Yo vandaka sambu na babwala yonso ya Israele, ti sambu na bantu na konso kisika yina ta sosa kusamba Nzambi. Yo vandaka mambu ya nene. Ebuna yo lombaka fete mosi ya nene.

❖ Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :

7.1 Na kiese yonso, Salomo vutulaka Sanduku ya Nzambi na sika na yo na kati ya Nzo-Nzambi.

❖ Tangila bana somere yai : 2 Bansangu 5 :2-14

Bambuka nde Nzambi pesaka bantu na Yandi kima mosi ya bo bingaka Sanduku ya Kuwakana to Sanduku ya Nzambi. Yai vandaka sika ya Nzambi songaka lukumu na Yandi.

Yo vandaka ntete na kati ya Nzo ya Nzambi ya ntenta, sika bantu ya Israele sambaka Nzambi ntangu bo vandaka kutambula na nseke. Ntangu yai, Mfumu Salomo me tunga Nzo ya Nzambi ya mbote. Yo yina, yandi kotisaka Sanduku ya Nzambi na kati na yo.

Salomo bingaka bambuta yonso ya Israele, bo kwisa kusadisa kunata Sanduku ya Nzambi, kutula yo na kati ya Nzo ya Nzambi ya yandi me tunga. Banganga-Nzambi nataka yo na mpila Nzambi me songa bo. Bantu ya nkaka kwendaka na ntwala na yo kubula bampungi, kusala misiki, ti kuyimba nde :

« Beno kumisa Mfumu Nzambi, sambu Yandi kele mbote. Luzolo na Yandi ke manaka ve. »

Bo tulaka yo na Nzo-Nzambi na sika bo me yidika sambu na yo. Ebuna Nzambi kulumukaka na dituti ya ngolo ya fulusaka Nzo-Nzambi. Yo songaka nde Nzambi vandaka kibeni ti bo.

? Yula bana bakestio.

■■■ Bana sala bageste.

☛ Bana yimba ti kina.

7.2 Salomo sambaka Nzambi nde Yandi kuwa lombilu bantu yonso ta tuba na nzo yina.

❖ Tangila bana bandambu yai : 2 Bansangu 6 :12--7 :3

12 Ebuna na meso ya bantu yonso... Salomo telamaka na ntawala ya mesa-kimenga. Yandi tandulaka maboko na zulu kusamba :

14 « Mfumu Nzambi... Nzambi ya nkaka kele ve na zulu ti na ntoto bonso Nge... »

20-21 ... Wa bisambu na mono ti ya bantu na Nge ke samba Nge na nzo yai. Wila beto mawa.

23-25 Kana bantu me sala Nge masumu, kansi bo kwisa kuvutuka na Nge, bo samba Nge na nzo yai, wa kusamba na bo. Wila bo mawa...

?

Yula bana bakestio.

¶
Bana sala bageste.

¶
Bana yimba ti kina.

7.3 Salomo lombaka nde Nzo yina ta vanda nzo ya bisambu sambu na bantu ya bansi yonso yina ta sosa Nzambi.

Tangila bana : 2 Bansangu 6 :32-33

32 *Kana nzenza kuna na ntoto ya ntama wa nsangu ya lukumu na Nge, yandi kwisa kusamba Nge na nzo yai,*

33 *pana Nge Mfumu Nzambi... wa bisambu na yandi. Sala mambu yina ya yandi ke lomba na Nge. Mpidina bantu yonso ya nsi-ntoto ta zaba Nge. Bo ta tina Nge boma...*

?

Yula bana bakestio.

¶
Bana sala bageste.

¶
Bana yimba ti kina.

7.4 Bo salaka makabu mingi ya menga, ti Nzambi ndimaka makabu na bo. Bo salaka mpidina bilumbu 7 kutula mesa-kimenga na maboko ya Nzambi, ti bilumbu 7 diaka ya fete.

Tangila bana : 2 Bansangu 7 :1-10

1 *Ntangu Ntotila Salomo manisaka kusamba Nzambi imene, tiya katukaka na zulu. Yo kwisaka kuyoka makabu yonso ya bo me pesa na zulu ya mesa-kimenga. Ebuna lukumu ya Mfumu Nzambi fulukaka na nzo-Nzambi.*

3 ...*Bantu ya Israele fukamaka ilungi na ntoto. Bo sambaka Mfumu Nzambi. Bo pesaka Yandi mersi sambu na mambote na Yandi ti luzolo na Yandi ya ke manaka ve.*

4-5 *Ntangu yai, Salomo ti bantu yonso ya Israele pesaka makabu na Mfumu Nzambi. Bo fwaka bangombe ti mameme mingi.*

6 *Banganga-Nzambi ti bantu ya dikanda ya Levi yimbaka bankunga ti bulaka bima ya miziki ti bampungi. Bantu yonso vandaka kutelama.*

8 ...*Bo salaka ...bilumbu 7 sambu na kupesa mesa-kimenga na maboko ya Nzambi. Bantu vandaka mingi mpenza. Bo salaka diaka bilumbu 7 sambu na Nkinsi....*

9 *Na nima...Salomo vutulaka bantu...na babwala na bo. Bo vutukaka na kiese mingi...*

?

Yula bana bakestio.

¶
Bana sala bageste.

¶
Bana yimba ti kina.

>|< **Kumanisa lesò :**

Na lumbu ya kutula nzo-bisambu na maboko ya Nzambi, Salomo yindulaka ve kaka bantu na yandi Israele, kansi yandi yindulaka bantu ya bansi yonso. Yandi lombaka Nzambi kuyamba bo yonso yina ta kwisa kusamba Yandi. Yandi zolaka nde bo mpi zaba Nzambi, bo mpi samba Yandi.

♥ **Verse ya Kubambuka :**

Bana tuba verse fraz na fraz na nima ya nge, moniteur. Konso mbala bo tuba yo, bo kangisa bafraz ya kuluta nda. Na nima, bo yika bageste. Na nsuka, yula kana mwana mosi lenda tendula ngindu na yo na bandinga na yandi mosi.

*)_ **Devoir sambu na bana bakristo :**

Beno bakristo, keti beno ke samba sambu na bantu ya bansi yonso bonso Salomo sambaka ? Devoir mono ke pesa beno, yo yai : Na mposo yai, samba sambu na bantu ya batribu ya nkaka mpi bansi ya nkaka nde bo mpi kwisa kuzaba Nzambi na Mwana na Yandi Yesu Kristo.

† **Kubinga bana kukwisa na Yesu :**

Salomo zolaka nde bantu yonso zaba Nzambi. Nzambi tindaka Mwana na Yandi Yesu Kristo. Yandi kotaka nsi yai ya beto. Yandi zingaka mbote-mbote na katì na beto. Yesu fwaka sambu na kubaka ndola ya mbi ya beto me sala. Kansi Yandi bikalaka na lufwa ve. Yandi telamaka na lufwa! Yandi ke zinga bubuyai, ke yala na diboko ya kibakala ya Tata Nzambi.

Yandi me sila nde konso muntu yina ta balula ntima na Yandi, yina tula kivuvu kaka na Yandi mpamba, yandi ta guluka. Yesu ta lolula yandi. Yesu ta pesa Yandi ntima ya mpa. Muntu yina ta zwa lizingu ya mpa na lumbu yina. Yandi ta landa Yesu na lizingu na yandi, ti yandi ta baka moyo mvu ya mvu.

☞ **Kana ntangu lungu, Longa mikanda ya Bible.**
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

NSUKA YA LESO 7

Leso 7

Na nima ya
kutunga Nz-
Nzambi ya
nene, Salomo
sambaka
Nzambi nde
yo ta vanda
nzo ya
bisambu kaka
sambu na
Israele ve,
kansi sambu
na bantu ya
makanda
yonso.

Yesu yantikaka kulonga bo nde :

***“Keti bo sonikaka na Mukanda ya
Nzambi ve nde :***

***‘Nzo na Mono ta vanda nzo ya
bisambu sambu na bantu ya
makanda yonso ?’***

Marko 11 :17a

Leso 8. Salomo tulaka kimfumu ya Nzambi na ntwala ya kimfumu na yandi mosi.

1 Bantotila 7:1-12, 2 Bansangu 8

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

⦿ Kikuma : Bana ta sosa Kimfumu ya Nzambi ntete na ntwala ya mambu yonso ya nkaka.

♥ Verse ya kubambuka : Yesu nde : "...Sosa ntete
Kimfumu ya Nzambi ti mambu ya Yandi ke zola, ebuna
Yandi ta yika beno bima ...yonso ya mfunu. »

Matayo 6 :33

☛ Nkunga ke kwenda nzila mosi ti lesò :

Sosa Ntete

II. Revisio

- ↑ (Salomo tungaka nki nzo ya nene ? (Nzo-Nzambi ya kitoko, ya nene, ya ngolo, ya ntalu.)
- ↑ Yandi tungaka yo sambu na kupesa lukumu na nani ? (Na Nzambi. Na yandi mosi ve, ata yandi vandaka mfumu, kansi na Nzambi.)

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ Kuyantika lesò :

Ntete, Salomo tulaka ngolo kutunga Nzo-Nzambi ya kitoko. Mambu ya Nzambi ntete. Kansi na nima, yandi mpi tungaka banzo ya nkaka ya kitoko mingi.

🕸️ Lesò ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :

8.1 Salomo tungaka nzo ya kimfumu ya yandi mosi ti ya nkento na yandi.

📖 Tangila bana : 1 Bantotila 7 :1-8

1 Salomo tungaka mpi banzo ya kimfumu na yandi...

6-7 Bo tungaka mpi ... "Nzo ya Kusambisa Makambu", sambu kisika yo yina Salomo fweti sambisa makambu ya bantu....

8 Nzo ya yandi mosi Salomo, bo tungaka yo ti nzo ya nkaka ya mutindu yina sambu na mwana-

nkento ya ntotila ya nene ya Ezipre yina ya Salomo kwelaka.

? Yula bana bakestio.

☰ Bana sala bageste.

☛ Bana yimba ti kina.

8.2 Salomo tungaka babwala ya nkaka.

📖 Tangila bana bandambu yai : 2 Bansangu 8 :2-5

2-3 Yandi tungaka diaka babwala ya Mfumu Irami pesaka yandi. Na nima, yandi kwendaka diaka kunwanisa ntoto ya Amati ti ya Soba ti botulaka yo.

4-5 Yandi tungaka diaka bwala ...Amati sambu na kubumba madia. Salomo tungaka diaka babwala mingi ya nkaka.

? Yula bana bakestio.

☰ Bana sala bageste.

☛ Bana yimba ti kina.

8.3 Salomo pesaka makabu na mpila Nzambi songaka bo.

📖 Tangila bana : 2 Bansangu 8 :12-16

12-15 Salomo pesaka makabu...na Mfumu Nzambi na zulu ya mesa-kimenga ya yandi tungaka na ntwala ya Nzo-Nzambi, mutindu vandaka nsiku ya Moize...

? Yula bana bakestio.

☰ Bana sala bageste.

☛ Bana yimba ti kina.

8.4 Salomo tindaka bantu kusosila yandi wolo na nsi ya nkaka.

📖 Tangila bana : 2 Bansangu 8 :17-18

17-18 Ntangu yai, Salomo kwendaka na babwala zole na Iweka ya nzadi ya nene ya Mbwaki. Ntotila Irami tindilaka yandi bamaswa. Bantu ya Salomo kwendaka na nsi ya Ofire kubaka wolo.

? Yula bana bakestio.

☰ Bana sala bageste.

☛ Bana yimba ti kina.

>|< Kumanisa lesò :

Mfumu Salomo salaka mambu mingi ya mbote, ti
kimfumu na yandi kumaka ngolo. Kansi yai yonso,
Nzambi kangulaka nzila kusala yo, sambu Salomo tulaka
mambu ya Nzambi ntete. Yandi tungaka ntete Nzo ya
Nzambi. Na nima Nzambi yikaka yandi bima mingi ya
nkaka.

♥ Verse ya kubambuka :

Bana tuba verse mbala zole na bageste. Na nima, bo
yimba yo na nkunga ya ke landa :

↖ Nkunga:

Sosa Ntete

鼗 Devoir sambu na bana bakristo :

Devoir mono ke pesa nge yo yai : Na mposo yai, sosa
kutula mambu ya Nzambi ntete, na ntwala ya mambu
yonso ya nkaka.

✚ Kubinga bana kukwisa na Yesu :

Kana nge me balula ntima ntete ve kuyamba Yesu
Kristo, yai kele mambu ya ntete Nzambi ke zola na nge.
Beto yonso me fwa bansiku ya Nzambi. Beto me sala
mambu mingi ya Yandi ke ndima ve.

Kana nge zola Yandi kundima nge lumbu mosi bonso
muntu na Yandi ya lenda kota zulu, nge fweti balula
ntima. Zenga nde nge ta bika nzila ya masumu, nge ta
landa Yesu Kristo. Tula ntima na Yandi, nde Yandi me
futa mfuka ya masumu ya nge. Kwikila nde Yandi me
telama na lufwa.

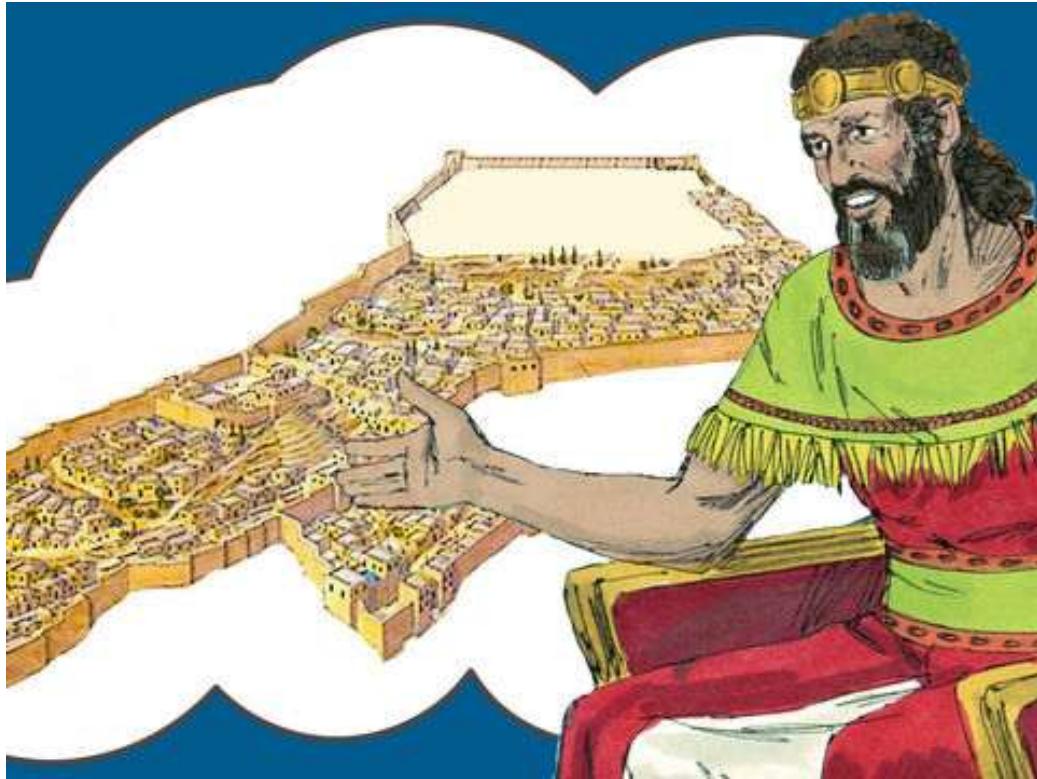
Binga Yandi kugulusa nge, kutwadisa luzingu na nge.
Yandi ta gulusa nge bubu yai kana nge ta binga zina na
Yandi na kieleka yonso.

☞ Kana ntangu lungu, Longa mikanda ya Bible.
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 8

Leso 8

Mfumu Salomo
tungaka banzo
mingi ya kitoko na
Yeruzalemi, kansi
kaka na nima ya
kutunga Nzambi.

**Yesu
nde :**

***“Sosa ntete Kimfumu ya Nzambi
ti mambu ya Yandi ke zola,
ebuna Yandi ta yika beno bima
...yonso ya mfunu. »***

Matayo 6 :33

Leso 9 Ntotila-nkento ya nsi Saba kwisaka kumona lukumu ti mayele ya Salomo.

1 Bantotila 10 :1-13, 2 Bansangu 9 :1-12
(Yai yonso zole ke kwenda nzila mosi.)

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

⦿ Kikuma : Bana ta sosa ve na kudinangula, kansi bo
ta tula ntima na Nzambi nde Yandi nangula bo bonso
kele lukanu na Yandi.

♥ Verse ya kubambuka :

Yo yina, kudikulumusa na nsi ya diboko ya ngolo ya
Nzambi, na mpila nde Yandi ta tedimisa beno na
kilumbu ya Yandi me tula. 1 Pie're 5 :6

☛ Nkunga ke kwenda nzila mosi ti lesò :

Kudikulumusa na Meso ya Nzambi

II. Revisio

Mfumu Salomo me tunga Nzo-Nzambi mosi ya
kitoko. Na nima, yandi me tunga nzo ya nene ya
kimfumu ti banzo mingi ya nkaka ya kitoko. Ata
babwala, yandi me tunga yo mpi--yonso ya kitoko,
ya lukumu.

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ Kuyantika lesò :

Mono waka histoire ya mwana mosi, zina na yandi
Kupusa. Kupusa zolaka kudipusa na ntwala. Bantu
ya nkaka monaka yandi lulendo. Bo zolaka yandi
ve. Konso ntangu, Kupusa ta tuba nde, « Mono
fweti vanda muntu ya ntete. Mono me luta mbote
na bantu yonso. Nani ya nkaka lenda sala yo
kuluta mono ? » Bana, keti nge ta zola Kupusa
kuvanda nduku na nge ? Mono banza ve.

Mfumu Salomo vandaka muntu ya nene. Nzambi
pesaka yandi lukumu mingi. Kansi yandi kwendaka
ve kusosa kudinungisa. Yandi kaka yalaka bantu na
yandi Israele na ngolo ya Nzambi pesaka yandi.

❖ Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :

9.1 Mfumu-nkento ya nsi ya Saba waka mambu ya
lukumu ya Salomo. Yandi kwisaka na Yeruzalem na

bimvwama mingi kupesa Salomo. Yandi zolaka
kuzikisa kana kieleka Salomo vandaka mayele mutindu
yandi me wa.

❖ Tangila bana : 1 Bantotila 10 :1

1 Ntotila-nkento ya nsi ya Saba waka nsangu ya
lukumu ya Salomo. Yandi kwisaka na Yeruzalemi
kumeka Salomo ti kuyula yandi mambu ya mpasi.

? Yula bana bakestio.

☰ Bana sala bageste.

☛ Bana yimba ti kina.

9.2 Salomo pesaka mvutu ya mayele na banyiufula
yonso ya yandi. Yo yina, yandi yitukaka na mayele na
yandi ti bimvwama na yandi.

❖ Tangila bana : 1 Bantotila 10 :2-5

2 Yandi kwisaka ti bantu mingi ya kisalu ti bashamo
me nata mananasi ya kitoko, matadi ya ntalu, ti
wolo ndambu mingi. Ntangu bo kutanaka, yandi
yulaka Salomo mambu yonso ya yandi vandaka na
yo na ntima.

3 Salomo pesaka mvutu na yo yonso...

4-5 Ntotila-nkento yitukaka mingi kumona mayele
ya Salomo. Yandi yitukaka mingi mpi kumona nzo
ya kimfumu yandi tungaka ti bimvwama ya
nkaka.... Bima yai yonso kumisaka yandi
kisakasaka.

? Yula bana bakestio.

☰ Bana sala bageste.

☛ Bana yimba ti kina.

9.3 Yandi pesaka Nzambi lukumu sambu na yonso ya
yandi monaka ti waka.

❖ Tangila bana : 1 Bantotila 10 :6-9

6 Yandi tubaka na Salomo nde : « Mambu ya mono
waka na ntoto na mono ...yo kele ya kieleka. »

7 Kansi mono zolaka ve kundima yo tii mono me
mona yo na meso na mono mosi. Yina ya mono
waka kele fioti! Mayele na nge ti kimvwama na
nge me luta yonso ya mono waka ! ...

9 Lukumu na Mfumu Nzambi, Nzambi na nge !
Yandi me sola nge kuvanda ntotila ya Israele...”

? Yula bana bakestio.

☰ Bana sala bageste.

☛ Bana yimba ti kina.

9.4 Bo pesanaka makabu bo na bo, ebuna mfumu-nkento vutukaka na nsi na yandi.

 Tangila bana : 1 Bantotila 10 :10-13

10 Ebuna ntotila-nkento ya Saba pesaka Salomo ...wolo, mananasi ya kitoko, ti ya matadi ya ntalu....

13 Ntotila Salomo mpi pesaka ntotila-nkento ya Saba bima yonso ya yandi zolaka. Na nima, ntotila-nkento vutukaka na nsi na yandi ti bantu na yandi.

? Yula bana bakestio.

¶ Bana sala bageste.

¶ Bana yimba ti kina.

>|< Kumanisa leso :

Salomo zwaka ve lukumu sambu yandi kwendaka kusosa yo. Yandi sosaka kaka kuyala bantu na yandi mbote. Nzambi Yandi mosi nangulaka yandi. Bantu ya bansi mingi monaka lukumu na yandi.

 Verse ya Kubambuka :

Bana tuba verse ndambu-ndambu na nima ya nge, moniteur, mbala zole. Na nima, kabisa bo na bandambu zole. Ndambu ya ntete tuba luyantiku ya verse na ndambu ya nkaka, ti ndambu ya zole tuba nsuka ya verse na ndambu ya ntete. Bo sala mpidina mbala zole. Na nima, bo balula bitini ya verse ya bo ke tuba. Na nsuka, bo yonso tuba yo ti bo yika bageste.

 Nkunga :

Kudikulumusa na Meso ya Nzambi

 Devoir sambu na bana bakristo :

Kana nge kele mukristo, sosa ve kudipusa nge mosi, kudinangula, kusonga bantu mambote na nge, mayele na nge. Na mposo yai, sosa kaka kusala kisalu ya nge na mpila mosi ya kwikama. Tula ntima na Nzambi nde Yandi ta pesa nge lukumu ya Yandi ke zola sambu na nge.

 Kubinga bana kukwisa na Yesu :

Kana nge kele mukristo ntete ve, zaba nde Nzambi me buya nge ve. Nge mutnu me buya Yandi. Yandi ke kinga nge kubalula ntima, kutula lukwikilu na nge na Yandi. Yesu me futa dezia mfuka ya mbi yonso nge me sala. Tata Nzambi vandaka na kiese na yonso ya Yesu salaka. Yandi me tedimisa Yesu na lufwa. Bo kele kukinga nge. Nge ta zenga nki mutindu sambu na Yesu Kristo ?

Nge lenda binga Yandi nge mosi konso ntangu, konso sika nge kele. Kana nge sosa lusadisu, bikala na nima ya ecodim bubu yai. Beto ta vanda na kiese kusadisa nge.

 Kana ntangu lungu, Longa mikanda ya Bible.
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 9

Leso 9

Mfumu-Nkento ya
nsi Saba kwisaka
kumona kana Salomo
vandaka mayele ti
mvwama mutindu
yandi me wa.

**Yo yina,
kudikulumusa na nsi ya diboko
ya ngolo ya Nzambi,
na mpila nde Yandi ta tediumisa
beno
na kilumbu ya Yandi me tula.**

1 Pie're 5 :6

Leso 10 Bankento ya Salomo bendaka ntima na yandi kuvudisa Nzambi.

1 Bantotila 11 :1-13

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

⦿ Kikuma :

Bana ta yidika ntima kusosa mukwikidi ya kieleka na makambu ya luzolo ti mariage.

♥ Verse ya kubambuka :

Kwenda kuvukana ve ti bamimpani, sambu mambu ya mutindu yina lenda salama ve. Nki mutindu mambu ya mbote lenda vukana ti mambu ya mbi ? Nki mutindu mwini lenda vukana ti mpimpa ? 2 Korinto 6 : 14

⦿ Nkunga ke kwenda nzila mosi ti lesò :

Mukristo Kwela Kaka Mukristo

II. Revisio

↑ Beto ke landa lusingu ya Ntotila Salomo. Nki beno lenda songa mono sambu na yandi ?
[Moniteur, kuwa nki bana lenda bambuka.]

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ Kuyantika lesò :

Beto me mona nde Nzambi pesaka Salomo mayele mingi. Kansi mayele ke sadisa kaka kana muntu landa yo. Salomo vandaka ntotila ya mbote na mambu mingi, kansi yandi kubwaka kubwa mosi ya ngolo na mambu mosi—bankento !

❖ Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :

10.1 Salomo zabaka nsiku ya Nzambi nde bantu na Yandi kwela ve bamimpani, kansi yandi landaka yo ve.

❖ Tangila bana : 1 Bantotila 11 :1-2

1 Ntotila Salomo vandaka kuzola bankento mingi ya bansi ya nzenza. Na nima ya mwana ya ntotila ya nene ya Ezipite, yandi kwelaka mpi bankento ya nsi ya Moabi, ... Edomi, ...bwala Sioni, ...Amoni ti ... Heti.

2 Yandi kwelaka bo ata Mfumu Nzambi tubaka na bantu ya Israele nde bo lenda kwelana ve ti bantu yina, mbaimbai bo ta benda bantu ya Israele kusamba banzambi na bo. Kansi Salomo vandaka kuzola kaka bankento yina.

? Yula bana bakestio.

☰ Bana sala bageste.

☛ Bana yimba ti kina.

10.2 Salomo zabaka nde na luyantiku, Nzambi kwelisaka bakala mosi ti nkento mosi. Kukwela nkento mosi lukanu na Yandi katuka luyantiku. Kansi Salomo bakaka bankento mingi.

❖ Tangila bana : 1 Bantotila 11 :3a

1 Bantotila 11 :3a Salomo vandaka na bankento ya makwela nkama 700....Yandi vandaka mpi na bankento ya makangu 300.

? Yula bana bakestio.

☰ Bana sala bageste.

☛ Bana yimba ti kina.

10.3 Na mukanda ya Bingana, Salomo sonikaka nde beto vanda na kingonsa kulanda bankento ya ndumba. Kansi yandi mosi, bankento na yandi bendaka yandi kusala mbi, ata kusamba banzambi ya mpamba.

❖ Tangila bana : Bingana 2 :16-18a, 1 Bantotila 11 :3b-8

Bingana 2 :16 (Yai mpila ya mayele Salomo sonikaka :) Nge ta mona mpila kutina konso nkento ya mbi yina ke zola kubwisa nge na munoko na yandi ya sukadi.

17 Yandi ke sadilaka bakala na yandi mubulu. Yandi ke landa ve mambu ya yandi tubaka na meso ya Nzambi ntangu bo kwelaka.

18 Kana nge kwenda na nzo na yandi, nge kele na nzila ya lufwa...

1 Bantotila 11 :3b-4 (Kansi yai kele mpila yandi salaka :) Bankento yai yonso ya Salomo, ntangu yandi kumaka mununu, bo bendaka yandi kusamba banzambi ya nkaka. Yandi lemifikilaka diaka ve Mfumu Nzambi...

5-6 Yandi sambaka biteki mingi. Yandi salaka mbi na meso ya Mfumu Nzambi...

7-8 ...Yandi tungaka banzo mingi sambu na kusambilila biteki mutindu na mutindu.

❓ Yula bana bakestio.

❗ Bana sala bageste.

🗣 Bana yimba ti kina.

10.4 Yo yina, Nzambi vandaka na makasi, ti Yandi zengaka Salomo ndola.

📖 **Tangila bana :** 1 Bantotila 11 :9-12

9-11 Ata Mfumu Nzambi, Nzambi ya Israele,
kwisaka kudisonga na Salomo mbala zole na ndosi
kusonga yandi kusamba ve banzambi ya banzenza,
Salomo lemfulakala Yandi ve...

Yo yina Mfumu Nzambi...tubaka na yandi nde :
« Sambu nge me...landa ve bansiku ya Mono, Mono
ke katula kimfumu na maboko na nge...

12 Kansi sambu na tata na nge Davidi, Mono ta
sala yo ve ntangu nge ke na moyo, kansi na ntangu
mwana na nge ta vanda ntotila.

❓ Yula bana bakestio.

❗ Bana sala bageste.

🗣 Bana yimba ti kina.

>|< Kumanisa lesò :

Bana, Salomo vandaka muntu ya kuluta mayele ya
bantu yonso, katula kaka Yesu, Mwana ya Nzambi.

Salomo zabaka nsiku ya Nzambi mbote. Na mambu ya
makwela, nkento mosi, yina ke landa Nzambi.
Mumpani ve.

Kansi yandi landaka ve mayele ya yandi zabaka. Yandi
landaka ve mpila yandi mosi sonikaka na mukanda ya
Bingana. Yandi pesaka nzila nde luzolo ya bankento-
bamimpani kusimba yandi. Ebuna masumu yina
simbaka yandi, yo nikisaka yandi ngolo, yo bendaka
yandi kusala mbi. Yandi yantikaka na ngolo ti lukumu
yonso. Yandi manisaka na mawa, kaka sambu na
mambu yina.

O, bana, keba na mambu yina. Sambila Nzambi nde
kana ntangu kulunga, Yandi pesa nge nkento to bakala
ya mbote, yina ke zola Yesu Kristo.

❤️ Verse ya Kubambuka :

Bana tuba verse ndambu-ndambu na nima ya nge,
moniteur mbala zole. Yula kana mwana mosi lenda
tendula yo zola kutuba nki.

Na nima, bo tuba yo mbala zole na mpila ya ritima. Bo
bula maboko ti makulu. Na nsuka, bo tuba yo na ndinga
na nsi ya bakala ti na ndinga na zulu ya nkento.

👤 Nkunga :

Mukristo Kele Kaka Mukristo

👉 Devoir :

Bana bakristo, devoir mono ke pesa beno kele kuyantika
kusamba Nzambi sambu na muntu ya nge ta kwela kana
ntangu me lunga.

✚ **Kubinga bana kukwisa na Yesu :**

Kansi, kana nge me yamba Yesu ntete ve, nge mosi kele
mumpani, ata nge kwenda na bisambu to na ecodim.
Nge fweti zenga kubika nzila ya masumu, kulanda Yesu
Kristo. Kubalula ntima. Tula ntima na Yandi. Nge lenda
sala yo ata bubuyai. Yesu ke kinga kuyamba nge na fami
ya Nzambi.

☞ Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.**
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 10

Leso 10

2 Korinto 6 :14

*Kwenda
kuvukana
ve ti
bamimpani,
sambu
mambu ya
mutindu yina lenda salama ve.*

*Nki mutindu mambu ya mbote
lenda vukana ti mambu ya
mbi ?*

*Nki mutindu mwini lenda
vukana ti mpimpa ?*

Leso 11 Bamariage ti bamimpani natilaka Salomo mpasi ti mawa.

1 Bantotila 11 :14-40, Mukanda ya Longi

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

⦿ **Kikuma :** Bana ta zenga na ntima nde kana ntangu lunga, bo fweti sosa kaka mukwikidi ya kieleka na makambu ya luzolo ti mariage.

♥ **Verse ya kubambuka :** 2 Korinto 6 :14 diaka

Kwenda kuvukana ve ti bamimpani, sambu mambu ya mutindu yina lenda salama ve. Nki mutindu mambu ya mbote lenda vukana ti mambu ya mbi ? Nki mutindu mwini lenda vukana ti mpimpa ?

☛ **Nkunga ke kwenda nzila mosi ti leso :**

Mukristo Kwela Kaka Mukristo

II. Revisio

↑ **Kuyindula diaka leso me luta :**

Bana, Salomo vandaka mayele mingi, kansi nki vandaka kubwa ya nene na yandi ?
(Bankento. Yandi landaka ve bansiku ya Nzambi na mambu ya makwela. Yandi kwelaka bankento bamimpani, ti yandi kwelaka bo mingi.)

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ **Kuyantika leso :**

Beto monaka nde Nzambi vandaka na makasi na mpila Salomo kwelaka bankento bamimpani. Yo yina, Yandi zengaka yandi ndola. Yandi tubaka nde Yandi ta katula kimfumu ya Salomo. Kansi sambu tata na yandi Davidi landaka Nzambi mbote, mambu yina ta salama kaka na nima Salomo me fwa. Yo ta salama na ntangu ya mwana na yandi ta vanda kuyala. Bubuyai beto ta mona mpasi ti mawa ya kwisaka na Salomo sambu yandi lemfukaka ve na mambu ya bankento ti makwela.

☚ **Leso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 3 :**

11.1 **Ntete, Salomo vandaka na ngemba.** Kansi na nima, sambu yandi lemfukaka ve na mambu ya bankento, Nzambi kumisaka bantu ya nkaka bambeni

na yandi.

📖 **Tangila bana :** Bantotila 11 :14, 23, 26.

14 *Adadi, muntu ya fami ya ntotila ya nsi ya Edomi, Mfumu Nzambi kumisaka yandi mbeni ya Salomo.*

23 *Mfumu Nzambi pesaka Salomo mbeni ya nkaka Rezoni....*

26 *Muntu ya nkaka ya kumaka mbeni ya ntotila Salomo vandaka Yeroboami...*

? **Yula bana bakestio.**

☰ **Bana sala bageste.**

☛ **Bana yimba ti kina.**

11.2 Ntangu Salomo me nuna, yandi sonikaka Mukanda ya Longi. Yo ke songa nde kukonda Nzambi, mambu yonso ya mbote ya luzingu yai kele ya mpamba.

[Moniteur, keba. Mukanda yai Longi kele ve mukanda ya Kulonga, ya kele na mikanda ya Moize. Longi kele mukanda ya poesi. Yo ke landa mikanda ya Bankunga ti Bingana na Bible na beto.]

📖 **Tangila bana :** Longi 1 :2-3, 12-14 (Salomo yandi mosi ke sonika, ke sadila titre ‘Longi.’)

Longi 1 :2 Longi tubaka nde luzingu kele mpamba, yo kele mpamba, luzingu yonso kele mpamba, yo kele mpamba mpenza.

3 *Muntu ke lutisa ntangu ya luzingu na yandi yai ya nkufi kusala ngolo ti kumona mpasi. Ebuna yandi ta baka nki ?*

12-14 Mono Longi, mono vandaka ntotila...Mono me tala bima yonso awa na ntoto. Ebuna mono ke songa beno nde yonso kele mpamba. Yo kele kaka mupepe.

? **Yula bana bakestio.**

☰ **Bana sala bageste.**

☛ **Bana yimba ti kina.**

11.3 Nsuka ya Mukanda ya Longi, yo yai : Zitisa Nzambi ti lemfuka na bansiku na Yandi, sambu Yandi ta sambisa konso mambu.

📖 **Tangila bana :** Longi 12 :13-14

12 :13 Na mambu yai yonso, kaka mambu mosi kel mfunu : Zitisa Nzambi. Lemfuka na bansiku na Yandi, sambu yai kele kisina ya Nzambi me sadilaka

muntu.

*14 Konso kima ya beto ke sala, Nzambi ke sambisa
beto-- ata mambu ya mbote to ya mbi, ata mambu
ya beto ke salaka nakinsweki.*

?**Yula bana bakestio.**

#**Bana sala bageste.**

☛**Bana yimba ti kina.**

Makutu ya Yesu kele kukangula konso ntangu na bo
ya binga zina na Yandi na kieleka. Kana nge ke sosa
lusadisu, beto lenda samba ti nge na nsuka ya leso
ya bubuyai.

☞ Kana ntangu lungu, **Longa mikanda ya Bible.**
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 11

>|< **Kumanisa leso :**

Nzambi zolaka kusakumuna Salomo na mariage ya
mbote, kansi Salomo lemfukaka ve bansiku na
yandi. Yo yina, Nzambi pesaka Salomo ndola.
Mabanza ya Salomo kubwaka tii kiese na yandi
manaka. Yandi monaka luzingu yai yonso kima ya
mpamba. Ata lukumu ti bimvwama ti mayele na
yandi yonso, bima ya mpamba. Na nsuka, yandi
bakisaka nde mambu ya luta nene kele kuzitisa
Nzambi ti kulemfuka na Yandi.

♥ **Verse ya Kubambuka :**

2 Korinto 6 :14 diaka

*Kwenda kuvukana ve ti bamimpani, sambu mambu
ya mutindu yina lenda salama ve. Nki mutindu
mambu ya mbote lenda vukana ti mambu ya mbi ?
Nki mutindu mwini lenda vukana ti mpimpa ?*

☞ **Devoir sambu na bana bakristo :**

Beno bakristo, tala mawa ya me kwisa na Salomo
sambu yandi lemfukaka na Nzambi ve na mambu
ya makwela. Devoir mono pesa beno kele kulanda
kusamba Nzambi nde Yandi twadisa nge na mambu
yina.

✚ **Kubinga bana kukwisa na Yesu :**

Salomo me tuba mbote nde luzingu kukonda
kulemfuka na Nzambi kele kaka ya mpamba. Nge
zola ve nde na nsuka ya luzingu na nge, nge mona
yo mpamba. Nge kele na mfunu ya Yesu Kristo na
luzingu na nge. Yandi ta pesa nge ngolo kulemfuka
na Nzambi ti luzolo na kulemfuka. Keti nge zola
bubuyai kuzenga kulanda Yandi? Nge lenda balula
ntima bubu yai. Nge lenda yamba Yandi bonso
Mvulusi ti Mfumu na nge.

Leso 11

2 Korinto

6 :14 diaka

*Kwenda
kuvukana*

ve ti

bamimpani,

*sambu mambu ya mutindu
yina lenda salama ve.*

*Nki mutindu mambu ya mbote
lenda vukana ti mambu ya mbi ?*

*Nki mutindu mwini lenda vukana ti
mpimpa ?*

Salomo kwelaka bankento mingi ya bamimpani. Bo bendaka yandi kusala mbi, ti luzingu na yandi kumaka ya mawa.

Leso 12 Salomo kufwaka. Luzingu ya Salomo ke songa beto nki ?

1 Bantotila 11 :41-43, 2 Bansangu 9 :29-31,
Mikanda ya Bingana, Kitoko ti Longi ya Salomo sonikaka

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

⦿ **Kikuma :** Bana ta landa Nzambi kaka. Bantu ya nkaka ta nunga ve kubenda bo ve kubika nzila ya Nzambi. Bo me kota na nzila na Yandi, ebuna bo ta suka mpi na nzila na Yandi.

Verse ya kubambuka :

Yesu...nde: "Kana beno ke landa malongi na Mono, ya kieleka beno kele balonguki na Mono. Yoane 8 :31

⦿ Bankunga ke kwenda nzila mosi ti lesò :

Kana Beno Ke Zolaka Mono

II. Revisio

↑ Kubambuka diaka baleso ya Salomo:

- Salomo yantikaka lizingu na yandi na mpila ya mbote. Nki yandi salaka mbote ? (Yandi lombaka Nzambi kupesa yandi mayele kuyala Israele. Yandi tungaka nzo ya Nzambi. Yandi yindulaka mambu ya Nzambi na ntawala mambu na yandi mosi.)
- Yandi salaka nki mambu ya pesaka Nzambi kiese ve ? (Yandi kwelaka bankento bamimpani, ti yandi kwelaka bo mingi. Ntangu yandi nunaka, bo twadisaka yandi kusamba biteki na bo.)
- Nzambi pesaka Salomo nki ndola ? (Kukatula kimfumu na yandi na bilumbu ya mwana na yandi ta kuma mfumu.)

III. Kulonga Leso Yai na Bana

➔ Kuyantika lesò :

Salomo yantikaka mbote, kansi yandi manisaka lizingu na yandi na mawa. Bu yandi me nuna, yandi kwendaka kusambilà banzambi ya nkaka. O, mawa mingi ! Nsoni mingi ! Bubuyai, beto yindula lizingu na yandi yonso, yo ke songa beto nki ?

malongi 4 :

12.1 Salomo yalaka bamvula 40, ebuna yandi fwaka ti bo zikaka yandi. Mwana na yandi Roboami yingaka yandi.

 Tangila bana : 1 Bantotila 11 :42-43

42 *Salomo vandaka kuyala bantu yonso ya Israele kuna na Yerusalem bamvula 40.*

43 *Yandi fwaka. Bo zikaka yandi na Bwala ya Davidi, ebuna mwana na yandi Roboami bikaka kuyinga yandi na kimfumu.*

?

Yula bana bakestio.

☰
Bana sala bageste.

⌚
Bana yimba ti kina.

12.2 Na bilumbu ya ntete na yandi, Nzambi pesaka Salomo mayele. Yandi sonikaka mukanda ya Bingana fuluka na mayele ya Nzambi pesaka. Yandi sonikaka mukanda 'Kitoko' kusonga luzolo ya kitoko na kati ya bakala ti nkento.

 Tangila bana : Kitoko 4:1a

4 :1a *Nge kele kitoko, sheri na mono.
Nge kele kitoko mpenza !
Meso na nge kele kitoko bonso diam...*

?

Yula bana bakestio.

☰
Bana sala bageste.

⌚
Bana yimba ti kina.

12.3 Kansi Salomo landaka ve mayele ya Nzambi na mambu ya bankento. Na nsuka ya moyo na yandi, bo twadisaka yandi na nzila ya mbi. Yandi sonikaka mukanda 'Longi' kusonga mawa na yandi.

 Tangila bana : Longi 7:26

26 *Mono monaka nde bankento ya nkaka me luta lufwa na mbi. Kuzola yina ya bo ke zola nge, yo kele mutambu to bukondi, ebuna maboko yina ya bo ke tula nge na nkingu kele miniololo....*

?

Yula bana bakestio.

☰
Bana sala bageste.

⌚
Bana yimba ti kina.

12.4 Salomo yantikaka mbote ti Nzambi. Yandi manisaka na nsoni, na ndola ya Nzambi. Luzingu na yandi na nsuka kumaka mawa, sambu yandi

landaka Nzambi ve na mambu mosi—bankento.

 Tangila bana : Longi 10 :1

*1 Banzinzi ya kufwa lenda basisa nsudi ya mbi na
mulangi ya mananasi.*

*Kamwa-buzoba ya fioti lenda bebis a mayele ya
nene.*

? Yula bana bakestio.

¶ Bana sala bageste.

¶ Bana yimba ti kina.

Keti nge me ndima nde yina Yesu salaka vandaka sambu na nge ? Kana nge me yamba Yandi ntete ve, keti nge zola ve kusala yo bubuyai? Nge mpi lenda kuma mwana ya Nzambi.

 Kana ntangu lungu, Longa mikanda ya Bible.
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 12

>|< Kumanisa leso :

Salomo yantikaka mbote. Yandi salaka mambu mingi ya mbote na luzingu na yandi. Na mambu mingi yandi pesaka Nzambi lukumu. Kansi na mambu mosi, yandi lemfukilaka Nzambi ve. Yo kumaka bonso mutambu kukanga yandi. Na nsuka ya moyo na yandi, Salomo kwendaka kusamba biteki ya bankento na yandi. Mambu yina, Nzambi zolaka yo ve. Salomo manisaka na nsoni.

Verse ya Kubambuka :

Bana tuba verse fraze na fraze mbala zole. Na nima, bo tuba yo ti kana bo kuwa fraze ‘kulanda Mono’, bo telama. Mbala ya iya, bo tuba yo ti kana bo kuwa fraze ‘balonguki na Mono’, bo telama. Mbala zole ya nsuka, bo tuba yo ti ritima.

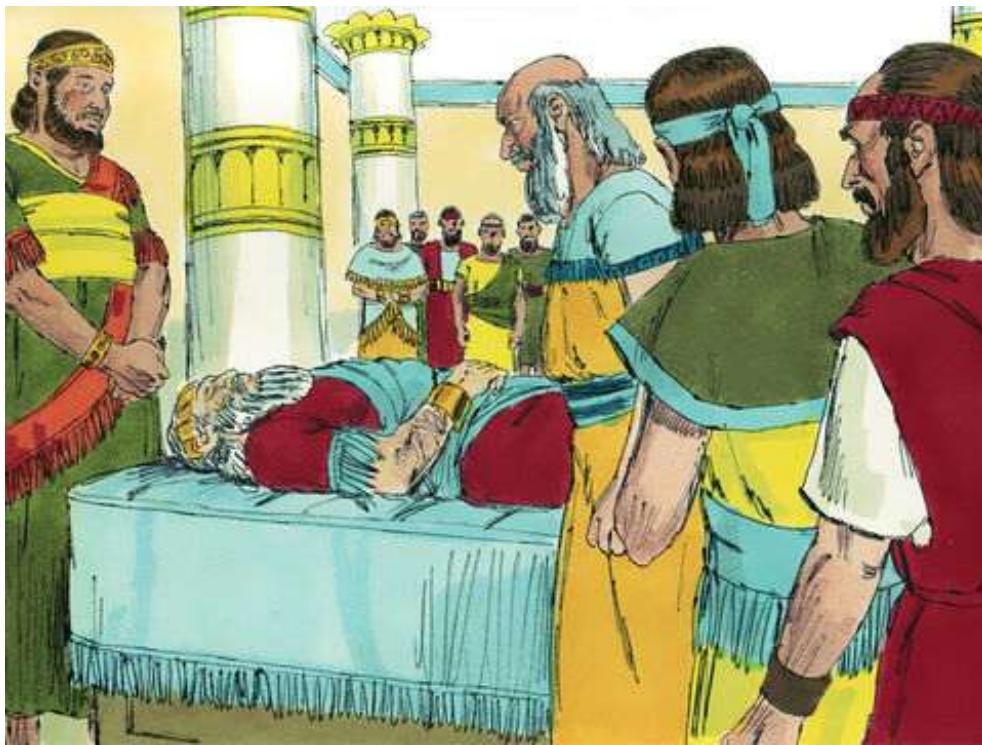
Devoir :

Bana bakristo, keti nge ke tula ngolo kulanda Yesu na mambu yonso, kulanda yonso ya Yandi tuba ? Kana nge zaba nde kele disumu mosi nge ke sala ya ke pesa Yandi kiese ve, yai ntangu ya mbote kuyambula yo. Yindula mambu yina na mposo ke kwisa, ti tula ngolo kulanda Yesua na mambu yonso.

Kubinga bana kukwisa na Yesu :

Beto yonso me sala mambu ya ke pesa Nzambi kiese ve. Bible ke tuba yai kele masumu. Yo kele mbi. Masumu me natila beto lufwa. Yo me kanga beto nzila kuvanda sikamosi ti Nzambi na zulu. Kansi Yesu fwaka na sika na beto. Kana muntu ndima yina ya Yandi salaka sambu na beto, Nzambi ta lolula yandi ti pesa yandi ntima ya mpa. Yandi ta pesa yandi moyo ya mvula na mvula.

Leso 12

***Yesu...nde:
“Kana
beno ke
landa
malongi***

Ntotila Salomo yantikaka mbote, kansi yandi fwaka na mawa ti nsoni,
sambu yandi lemfukaka ve na Nzambi na mambu ya bankento.

***na Mono,
ya kieleka beno kele
balonguki na Mono.***

Yoane 8 :31

Leso 13 Roboami buyaka conseye ya bambuta. Yo yina, kimfumu kabanaka.

1 Bantotila 12, 2 Bansangu 10

I. Kusadisa moniteur ya kuyilama--

⦿ **Kikuma :** Bana ta sosa conseye ya bantu ya mayele ti ya kinzambi. Bo ta wa ve konso conseye ya mpamba-mpamba.

♥ **Verse ya kubambuka :**

Ata bantu ya mayele, bo wa. Mpidina bo yika mayele na bo. Ata bantu yina me longuka, bo baka diaka bandongisila. Bingana 1 :5

☛ **Nkunga ke kwenda nzila mosi ti lesò :**

Kuwa Bansongidila

II. Revisio

♪ **Kuyindula diaka baleso me luta :**

Beto me mona nde Ntotila Salomo zolaka Nzambi, ti yandi salaka mambu mingi ya pesaka Nzambi lukumu. Nani lenda tuba mbandu mosi ? [Moniteur, kinga fioti sambu mwana pesa mvutu.]

(Yandi tungaka nzo-Nzambi ya nene, ya ngolo, ti ya kitoko.) Yandi yindulaka yo ata na ntwala kutunga nzo na yandi to banzo ya nkaka ya kimfumu. Yandi lombaka Nzambi mayele.

Yandi sonikaka bingana mingi ya mayele. Mosi kele verse ya beto ya bubuyai-- Bingana 1 :5 : *Ata bantu ya mayele bo wa, mpidina bo yika mayele na bo. Ata bantu yina me longukaka, bo baka diaka bandongisila.*

Salomo yalaka mbote. Bantu zolaka yandi. Yandi kumaka mvwama, ti yonso vandaka makabu ya Nzambi.

▪ Kansi yandi lemfukaka ve na mambu mosi. Nki mambu yina ? [Moniteur, pesa bana nzila kutuba.]

(Yandi lemfukaka ve na mambu ya bankento. Yo yina, bankento na yandi bendaka yandi kusala masumu. Nki yo ?) [Moniteur, pesa

bana nzila kutuba.]

(Bo bendaka yandi kusamba biteki.) O, mbi ya nene ! O, nsoni ! O, mawa !

Nzambi zengaka ndola ya nki sambu na Salomo ? [Moniteur, bana lenda vutula mvutu.] Nzambi tubaka nde Yandi fweti katula kimfumu to kabisa yo na bilumbu ya mwana na yandi.

III. Kulonga Lèso Yai na Bana

➔ **Kuyantika lesò :**

Ntangu lungaka nde Nzambi me baka moyo ya Ntotila Salomo. Nani me yinga yandi na kimfumu ? [Moniteur, bana lenda tuba.]

Ee, mwana na yandi Roboami kumaka mfumu na nima na yandi. Beto zaba dezia nki ta salama, sambu Nzambi me tuba nde yo fweti salama. Beto zaba nde yonso ya Nzambi tuba, yo fweti lungisama. Beto zaba nde kimfumu fweti kabana. Yo salamaka mutindu yai :

🕸 **Lèso ya Bible (Developpement) na banti ya malongi 4 :**

13.1 Bantu ya Israele kutanaka sambu na kutula Roboami ntotila.

📖 **Tangila bana :** 1 Bantotila 12 :1

1 Bantu ya Israele ...kutanaka sambu na kutula Roboami ntotila.

❓ **Yula bana bakestio.**

☛ **Bana sala bageste.**

☛ **Bana yimba ti kina.**

13.2 Yeroboami twadisaka bantu kulomba Roboami nde yandi kitisa kizitu ya Salomo tulaka na zulu ya bantu.

📖 **Tangila bana :** 1 Bantotila 12 :2-5

2 Nsangu kumaka tii na Yeroboami.... Ebuna yandi kwisaka...

3-4 Bantu...ya norde kwendaka kutuba na Roboami nde : « Tata na nge Salomo vandaka kupesa beto mpasi mingi...bisalu ya ngolo bonso bampika. Kana nge katula beto na mpasi yai, nge kumisa luzingu na beto mbote, beto ta ndima mpi na kusadila nge mbote. »

5 Roboami vutulaka nde : "Beno kwenda. Beno kwisa vutuka na nima ya bilumbu tatu."...

❓ Yula bana bakestio.

⬤ Bana sala bageste.

⦿ Bana yimba ti kina.

13.3 Roboami sosaka conse, kansi yandi buyaka conse ya mbote ya bambuta. Yandi landaka conse ya mpamba-mpamba ya baleki.

Tangila bana : 1 Bantotila 12 :6-15

6 *Ntangu yai, Ntotila Roboami yulaka bambuta ...nde : « Nki mvutu mono fweti pesa bantu yai ? »*

7 *Bo tubilaka yandi nde : « Pesa bo mvutu ya mbote, ebuna bo mpi ta sadila nge mbote ntangu yonso. »*

8 *Kansi Roboami waka ve malongi ya bambuta pesaka yandi. Yandi kwendaka kuyula bantu na yandi mosi....*

9-11 .... *Bo vutulaka nde : "Pesa bo mvutu yai nde : Mono ta pesa beno mpasi ya kuluta mingi .... »*

13 *Ebuna ntotila pesaka bo mvutu na makasi. Yandi bikisaka mayele ya bambuta songaka yandi.*

14 *Yandi vutulaka ...« Kana mpasi ya tata na mono vandaka kupesa beno lutilaka beno, ya mono ta vanda ya kuluta....»*

15 *Mpidina ntotila Roboami buyaka kuwila bantu ya Israele....*

❓ Yula bana bakestio.

⬤ Bana sala bageste.

⦿ Bana yimba ti kina.

Nkunga ya lumbu yai, Kuwa Bansongidila.

13.4 Yo yina, batribu mingi buyaka kimfumu ya Roboami. Kimfumu kabanaka bonso Nzambi tubaka.

Tangila bana : 1 Bantotila 12:16-20

16-17 *Ntangu bantu monaka nde Ntotila Roboami zolaka kuwila vo ve, bo tubaka na ndinga ya ngolo nde : « Ale, katuka Davidi ti fami na yandi ! Nki ya mbote bo me sadila beto ? Bantu ya Israele, beto kwendeno ! Beto bika Roboami yandi mosi kuyala kimfumu na yandi ! » Yo yina, bantu ya Israele bikisaka Roboami.*

Bo vutukaka ka bo, ebuna Roboami bikaka kuyala kaka bantu ya Israele ya vandaka kuzinga na ntoto ya Yuda.”....

20 *Ntangu bantu ya Israele waka nde Yeroboami me kwisa kuvutuka, bo bingaka yandi kukwisa kukutana na bo. Bo tulaka yandi ntotila ya Israele ya ndambu ya norde. Kaka bantu ya dikanda ya Yuda mpamba bikalaka ti fami ya Davidi.*

❓ Yula bana bakestio.

⬤ Bana sala bageste.

⦿ Bana yimba ti kina.

Nkunga ya lumbu yai, Kuwa Bansongidila.

>|< Kumanisa lesò :

Bana, mambu yai yonso ya mbi me kwisila Ntotila Roboami sambu yandi landaka conse ya mpamba-mpamba, kansi yandi buyaka conse ya mbote. Beto keba na conseye ya beto ke landa. Beto sosa conse ya kinzambi, ebuna beto landa yo.

Verse ya Kubambuka :

Bana tuba verse fraze na fraze na nima ya nge, moniteur. Na nima, konso ndonga ya bana, bo tuba yo mosi-mosi. Na nsuka, bo tula ntu na droit ti tuba yo, bo tula ntu ya gauche, ti tuba yo.

Devoir sambu na bana bakristo :

Beno bakristo, devoir mono ke pesa beno kele kusala atasio na conseye ya nge ke landa na mposo yai, kana yo kele ya mbote to ve.

Kubinga bana kukwisa na Yesu :

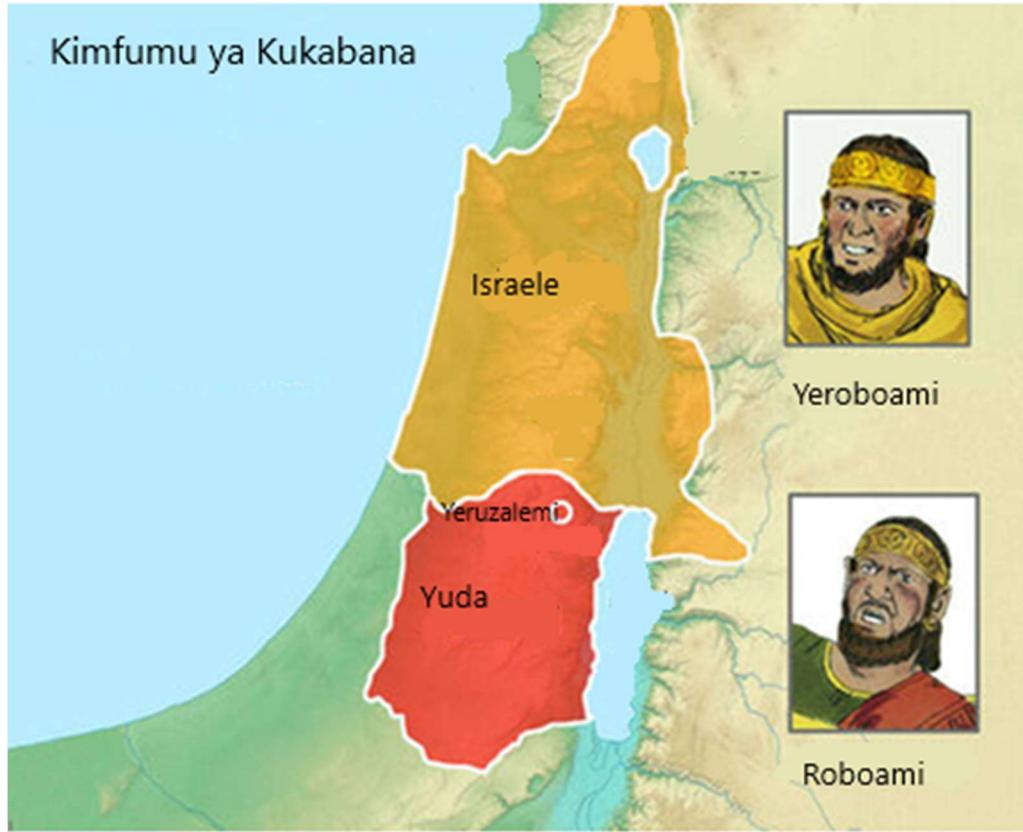
Kana nge zaba ve mbote-mbote kana nge me yambaka Yesu Kristo, mono kele na conse yai ya kinzambi kupesa nge : Kukinga diaka ve. Nge lenda kuma mwana ya Nzambi bubuyai. Yesu lenda lolula mbi yonso ya nge me sala. Yandi lenda kitula nge muntu ya mpa sesepi yai.

Keti nge me ndima nde yina Yesu salaka vandaka sambu na nge ? Kana nge me yamba Yandi ntete ve, sala yo bubuyai. Nge mpi lenda kuma mwana ya Nzambi.

Kana ntangu lungu, Longa mikanda ya Bible.
(Suggestions ke monika na nsuka ya mukanda yai.)

==NSUKA YA LESO 13

Leso 13

*Ata
bantu
ya
mayele
bo wa,*

*mpidina bo yika mayele
na bo.*

*Ata bantu yina me
longuka, bo baka diaka
bandongisila.*

Bingana 1 :5

BANKUNGA BETO SADILA NA MUKAND YAI

NB, Moniteur ! Bankunga ya kele na kidimbu ,
nge lenda kuwa yo na YouTube kanal ECM Congo,
to na www.ecodimafrigue.com .

BETO MENE KUTANA

Beto yonso me kwisa
Beto mene kutana } 3x
Kusambilia
O-o sambila Mfumu na beto !

KUDIKULUMUSA NA MESO YA NZAMBI

Kudikulumusa na meso ya Nzambi
(Kudikulumusa na meso ya Nzambi)
Kudikulumusa na meso ya Nzambi
(Kudikulumusa na meso ya Nzambi)
Ye Yandi ta nangula nge (Lumbu na lumbu)
Ye Yandi ta nangula nge !

KUMISA ZINA YA YESU

Kumisa zina ya Yesu
Kumisa zina ya Yesu
Ditadi na mono, Ngolo ya mono
Mvulusi na mono, ye lukwikilu !
Zitisa zina ya Ye-e-e-su !

KUWA BIBLE

Kuwa Bible
Tanga Bible
'Buna nge
ta mona
Nzila mbote mingi
Nzila mbote mingi
Ye ngangu !
Ye ngangu !

KUWA BANDONGISILA

Kuwa bansongidila }
Ya mbote. 3X
Bansongidila ya kinzambi.

Kuwa bansongidila
Ya mpamba-mpamba ve } 3X
Ya bantu ke songa nge.
(Yimba verse ya ntete diaka ti suka na yo.)

MIKANDA YA BIBLE—MIKANDA YA POESIE

Mikanda ya poesie, poesie, poesie
Mikanda ya poesie, bankunga ya Nzambi.
Yobi ya kangaka ntima, Bankunga ya Davidi,
Bingana ya mayele, 'Buna Longi ye Kitoko.
Yai yonso mikanda tanu, mikanda ya poesie.

MO' TA KWISA NA NZAMBI NA LULEND VE

Mo' ta kwisa na Nzambi na lulendo ve
Mo' ta kwisa na lulendo ve
Mo' ta kudikulumusa na ntwala n'Yandi
Mo' ta kwisa na lulendo ve.

Mvutu :

Sambu Yandi kele Nzambi
Mo' ke Nzambi ve.
Kele Yandi me salaka mono !

MUKRISTO KWELA KAKA MUKRISTO

Mukristo kwela kaka mukristo (3x)
Yo kele mbote.

Mbote ke vukana ve na mbi (3x)
Yo ke salama ve.

Mwini ke vukana ve na mpimpa (3x)
Yo ke salama ve.

NANI KELE NGOLO ?

Nani ke mayele?
Nzambi ikele mayele kuluta bantu yonso ! (repeter)

NZAMBI KUWA NA SUKA

Nzambi na mono ta kuwa
Konso ntangu mono samba
Ata n' suka, Ata mpimpa,
Nzambi ata kuwa!

Mvutu:

Nzambi kuwa na-a su-uka
Nzambi kuwa na mi-idi
Nzambi kuwa na nkokila
Konso ntangu beto samba !

Nzambi na mono ta pe-e-sa
Bima yonso Ya' mona mbote
Ata mingi, ata fioti,
Mo' tula Yandi ntima !

NZAMBI TA KUWA NGE

Nzambi ta Kuwa Nge, Nzambi ta Kuwa Nge,
Nzambi ta Kuwa Nge, na zina ya Yesu !

Yandi ta sadisa, Yandi ta sadisa,
Yandi ta sadisa, na zina ya Yesu !

O LUVUNU (Lulendo) YAMBULA

O Lulendo ! (O Lulendo) O, Lulendo Yambula !
(O Lulendo...)
O Lulendo ! (O Lulendo) O, Lulendo Yambula !

SOSA NTETE

Sosa ntete Kimfumu ya Zulu,
Ye lunungu na Yandi-i-i
Bima yonso Yandi ta yika na nge !
Alelu, Aleluya !

TATA, MONO ZOLA NGE

Tata, mono zola nge
Kudipesa na nge
Mono zola nge !

YESU ZOLA BANA YONSO

Yesu zola bana yonso
Bana yonso na ntoto
Konso ndombe, mbwaki, mpembe,
Yesu zola bo yonso
Yesu zola bana yonso na ntoto !

Verse ya zole : Yesu kuwa bana yonso

BANGINDU KULONGA MIKANDA YA HISTOIRE TI YA POESIE

Baleso yai me katuka na mikanda ya histoire ti ya poesie. Mikanda yai kwisa na nima ya mikanda tanu ya Moize. Yai kele ntangu ya mbote kulonguka yo.

Mikanda ya Histoire ya Israele na Ntoto na Bo :
(Mikanda ya beto ke longuka na serie yai kele na **bacaractere gras**.

Yozue	}	Bo kota na ntoto na bo.
Bazuze	}	Bazuzi yala ntoto na bo.
Ruti		
1 Samuele		
2 Samuele		
1 Bantotila		
2 Bantotila		Bantotila yala ntoto na bo.
1 Bansangu		
2 Bansangu		Bambeni bebisa ntoto na bo. Esdrasi
Nehemia		
Estere		

Mikanda ya Poesie kele yai :

<u>Mukanda</u>	<u>Musoniki</u>
Yobi	(Ntangu ya Abrahami)
Bankunga	(Davidi)
Bingana	
Longi	
Kuluta Kitoko	(Salomo)

Poesie : Konso culture (dikanda) kele na poesie na yo, mutindu na mutindu. Poesie ya Bible kele poesie hebraique (ya Bayuda). Yo ta pesa dibanza mosi, ebuna na nima, mbala mingu nge ta mona dibanza ya ke

kwenda nzila mosi ti yo. To, nge ta mona nzila ya ke songa contraire na yo.

Yo mpi lenda tuba ya mpila mosi ya bantu kele bonso muntu, to disumu mpi, bonso muntu.

NKUNGA YA MIKANDA YA HISTOIRE TI YA POESIE :

Mikanda ya histoire, histoire, histoire,
Mikanda ya histoire—Histoire ya Bayuda !

Yozue, Bazuzi, ye Ruti, ti BaSamuele,
Ye Bantotila, Basangu, ye Esdrasi
Nehemia, ye Estere, Mfumu-Nkento
Yai yonso kumi na zole mikanda ya histoire.

Mikanda ya poesie, poesie, poesie
Mikanda ya poesie, bankunga ya Nzambi >
Yobi ya kangaka ntima, Bankunga ya Davidi,
Bingana ya mayele, ‘Buna Longi ye Kitoko.
Yai yonso mikanda tanu, mikanda ya poesies.

KUTANGA NA MISAPI

Bana lenda longuka mikanda na groupe ya histoire ti ya poesie. Histoire kele mikanda 12. Bo lenda tanga yo na misapi na bo. Poesie kele mikanda 5. Bo tanga yo na misapi ya diboko mosi.

NA NTWALA, NA NIMA, NA KATI-KATI

Kana bo me longuka yonso, moniteur tuba zina ya mukanda mosi. Bo tuba mukanda na ntwala na yo ti na nima na yo. To, moniteur tuba (par exemple): Ruti. Bo tuba nde “Ruti kele na kati-kati ya Bazuze ti 1 Samuele.

Mikanda ya 1 Bantotila (2 Bansangu), Bingana, Kitoko, Longi) . . . .

Linya ya Ntangu
Kimfumu ya Salomo

